

HAJDÚ-BIHARI

XXXVIII. ÉVFOLYAM
236. SZÁM

ÁRA: 1,40 FORINT

1981. X. 8.,
CSÜTÖRTÖK

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

NAPLÓ

MAI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:
KÜZELKÉP AZ ÜZEMI DEMOKRÁCIÁRÓL
EMLÉKKERT A NAGYTEMPLOM MELLETT
(3. oldal)

FIATALOK
(4. oldal)

A KÜZMÜVELŐDÉS HÉTKÖZNAPJAI
KÉT KIÁLLITÁSRÓL
(5. oldal)

Az országgyűlés őszi ülészsaka elé

Ma délelőtt megkezdte munkáját az országgyűlés őszi ülészsaka. A képviselők ezúttal nem valamilyen új törvény elfogadására készülnek, hanem a parlament jó hagyományait követve néhány korábban alkotott magas szintű jogszabály végrehajtásának helyzetéről szeretnék az ágazat felelős vezetőitől pontos képet kapni. Az országgyűlés ellenőrző funkcióját gyakorolva beszámoltatja a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztert a mezőgazdaság és az élelmiszeripar helyzetéről, a földtulajdont, a földhasználatot és a földvédelmet szabályozó törvények végrehajtásáról. A parlament számádsra kérte az országos környezet- és természetvédelmi hivatal államtitkárát is: hogyan halad az emberi környezet védelméről szóló 1976. évi II. törvény végrehajtása.

A két téma sok vonatkozásban összefügg, s manapság valóban a közvélemény érdeklődésének középpontjában áll. Ezt igazolták az előzetes országgyűlési bizottsági ülések is, amelyeken a képviselők több óras vitában, nemegyszer szenvedélyes hangon mondtak véleményüket. Az észrevételeket egyértelműen a konstruktív szándék jellemezte, amely minden bizonnyal rányomja majd bélyegét az országgyűlési ülészsakra is. A honatyák készséggel elismerték a mezőgazdaságban és az élelmiszeriparban, valamint a környezetvédelemben eddig elért eredményeket, mégis inkább a hibákról, a kedvezőtlen jelenségekről, a megoldandó feladatokról beszéltek. Mert joggal lehetünk ugyan büszkék a megtett útra — s ennek olykor valóban imponáló adatai sem hiányozhatnak a parlamenti beszámolókból —, de az embereket elsősorban a jelen és a jövő kérdései izgatják. Váncsa Jenő miniszter és dr. Gondai György államtitkár, a napirenden szereplő két téma előadója még az előzetes bizottsági üléseken ígéretet tett arra, hogy a képviselők észrevételeit messzemenően figyelembe veszik az országgyűlési expozé szövegének végleges megfogalmazásánál. S így van ez rendjén. Hiszen egy-egy ágazat helyzetéről, eredményeiről és feladatairól csak úgy lehet igazán hiteles elszámolást adni az országgyűlés előtt, ha az expozé együtt készül a törvényhozókkal.

Az országgyűlés mindenesetre helyesen tette, hogy felismerte a témák rendkívüli fontosságát. Az ülészsakon elhangzó javaslatok, figyelemzeteések valamennyiünk számára elgondolkodtatók lehetnek.



José Eduardo dos Santos Kádár János társaságában. (MTI-fotó — Telefotó — KS)

Kádár János megbeszélése José Eduardo dos Santossal

Az angolai párt- és állami küldöttség szerdai programja

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára szerdán a Központi Bizottság székházában megbeszélést folytatott José Eduardo dos Santossal, az MPLA-Munkapárt és az Angolai Népi Körtársaság elnökeivel.

A szívélyes, baráti légkörben, a teljes egyetértés szelében tartott találkozóan beható eszmecsere folytatta a nemzetközi helyzet fontosabb kérdéseiről, különös fi-

gyelmet fordítva az afrikai földrész problémáira. Áttekintették a két ország kapcsolatait, és megerősítették szándékukat az együttműködés elmélyítésére, amely mindkét nép érdekeit szolgálja.

A találkozón jelen volt Losonczy Pál, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, az Elnöki Tanács elnöke, Gyenes András, az MSZMP Központi Bizottságának titkára és Afonso van-Dunen (Mbinda)

az MPLA-Munkapárt Központi Bizottságának tagja, a KB külügyi titkára. (MTI)

José Eduardo dos Santos, a MPLA-Munkapárt elnöke, az Angolai Népi Körtársaság elnöke — aki Kádár Jánosnak, az MSZMP Központi Bizottságának első titkárának és Losonczy Pálnak, az Elnöki Tanácsának titkárával egyaránt olyan

(Folytatás a 2. oldalon)

Növekszik az érdeklődés a természettudományos könyvek iránt

Megnyílt a műszaki és közgazdasági könyvnapok rendezvénysorozata

Az idej műszaki és közgazdasági könyvnapok célja az, hogy felhívja az érdekeltek figyelmét az új művekre, ösztönzést adjon a tanulmányozásukhoz és alkotó alkalmazásukhoz, s így közvetlenül szolgálja a termelés tökéletesítését, a társadalmi-gazdasági haladást — mondotta Hetényi István pénzügyminiszter a könyvnapok szerdán Budapesten megtartott megnyitói ünnepségén. A tavábbiakban a miniszter arra mutatott rá, hogy az utóbbi években hazánkban megnövekedett a természettudományos, a műszaki és társadalmi kérdések iránti érdeklődés, s ez megköveteli, hogy a magyar könyvkiadás lépést tartson az ismeretek gyarapodásával, maximálisan segítse elő mind a hazai, mind pedig a hasznosítható külföldi szellemi termékek hasznosítását.

Napjainkban s a közeli jövőben mind több nehéz probléma megoldása vár a szakemberekre: az energiagazdálkodás, a piacorientált termelés-szervezés, a korszerű munkaszervezés, a műszaki haladás különböző területei, a versenyképesség fokozása, az innováció vagy a hulladékok hasznosítása egyaránt olyan

feladatok elé állítja népgazdaságunkat, amelyek elvégzése a megszokottól eltérő gondolkodást is kíván. A pénzügyminiszter szökölt arról is, hogy az immár két évtizedes hagyományú műszaki könyvnapok programja idén először bővült ki a közgazdasági tematikával. Azzal a szándékkal, hogy a két témakör olvasótáborát közelebb kerüljön egymáshoz, s a mindennapi munka során a műszaki haladás és a gazdálkodás szakemberei e folyamatok átfogóbb ismeretnek birtokában, szélesebb tekintettel, szemléletmóddal közeledhessenek az előttük álló feladatokhoz.

A könyvnapok alkalmából a Technika Házában szak-könyvkiállítás nyílt, ahol nemcsak a most napvilágot látott 63 újdonságot tekinthetik meg az érdeklődők, a felsorakoztatott mintegy ezer kötet képet is ad a műszaki és közgazdasági irodalomnak az utóbbi években megjelent terméséről. Az október 31-ig tartó rendezvénysorozat idejét országsszerte számos anketra, ismeretterjesztő előadásra, író-olvasó találkozóra — összesen mintegy 200 programra — kerül sor. (MTI)

Írószövetségi delegáció utazott Moszkvába

A szovjet—magyar irodalmi vegyes bizottság soron következő ülészsakára, valamint a szocialista országok írószövetségi vezetői találkozásának előkészítő tanácskozására szerdán — Garai Gábor vezetésével — írószövetségi delegáció utazott Moszkvába. A küldöttség

tagja Paál Rózsa, a kiadói főigazgatóság főigazgató-helyettese, Menyhért Jenő, a Művelődési Minisztérium irodalmi osztályának vezetője, Bazsó Márton, a Szerzői Jogi Hivatal munkatársa és Földes Iván, az Írószövetség külügyi főelőadója.

Jó minőségű hazai szén a TŰZÉP-telepeken

Nem gond a téli tüzelő beszerzése

Ahhoz, hogy Debrecenben minden széntüzelésű kályha és kazán jó melegre fűtse a lakásokat, 50 ezer tonna durva szénre van szükség; a statisztikai adatok szerint ugyanis ennyit vásárolunk évente.

Az, aki a napokban keresi fel a TŰZÉP-telepeket, nem panaszkodhat. Igaz ugyan, hogy csökkent a kínálat a kitűnő minőségű, importból származó (lengyel) szénből, ám az elmúlt évhez viszonyítva több magas hőértékű, tatabányai szén áll a lakosság rendelkezésére.

Városunkban az esztendő eddig eltelt időszakában csökkent a vásárlókezd. Sokkal kevesebben vették meg a téli tüzelőjüket, mint 1980-ban. (Ez viszont a megye tüzelőanyag-forgalmára nem

jellemző. Hajdú-Bihar TŰZÉP-telepein háromnegyed év alatt 16 százalékkal volt nagyobb az áruforgalom a téli tüzelőanyagokból.) Nem sokan vették igénybe a nyári kedvezményes tüzelőakció nyújtotta lehetőségeket sem. Ezzel azonban nem csupán önmagukat károsították meg, hanem az eladókknak és a szállító vállalatoknak is sok gondot okoztak. A Volán már szeptemberben alig győzte a tüzelőszállítást, hiszen naponta 350—400 tonna szenet juttatnak el a lakossághoz.

Megnyugtatósúl közöljük, hogy megfelelő minőségű és elegendő mennyiségű készlet áll a lakosság rendelkezésére durva szénből, kokszból és briketből. Természetesen a tűzifa árufedezetet is a várható igényeknek megfelelően alakították.

Korszerűsödő kereskedelem

Gazdag választék a felújított polgári vas- és edényboltban

Új külsőt kapott a választékaról régóta híres polgári vas- és edénybolt. A korszerűsített, átalakított, s egyúttal alapterületében bővített üzlet szerdán délután vehették birtokba a polgáriak. A szépen berendezett, önkiszolgáló rendszerű boltban a konyhai felszerelésektől a kerítésfonatig szinte a szakma teljes választéka megtalálható.

A Hajdú-Bihar megyei Vegyipari-cikk-kiskereskedelmi Vállalat egy-millió-hatszázötvenezer forintot fordított az üzlet renoválására és átalakítására. A bolt négy és fél millió forintos készlettel nyitott újra, s az évi forgalmat 41 millió forintra tervezi. Tizenegy kereskedő igyekszik a vásárlók kedvében járni, hogy mindenki megtalálja a keresett cikket az edények, kályhák, építési anyagok, fűtőszoba-felszerelések, mezőgazdasági szerűk között.

Az ünnepélyes megnyitón a köz-ség párt- és állami vezetőin kívül volt dr. Barabás Gábor, a megyei tanács kereskedelmi osztályának vezetője is.



LÓNAPTÁR
Évvel ezelőtt,
-én született, és
emberében halt
rik David Bohr,
fizikus.
ppenhági egye-
tanszékének volt
házukban Dánia
tének legjele-
vendégeskedtek,
hr olyan társa-
s környezetben
amely nagy ösz-
seget adott ké-
akozásához. 1910-
ktronelméletéről
l megszerezte a
címét. A to-
megismerkedett
atommodellje-
év elején Koj-
elgondolást fej-
énatom szerke-
lése a Ruther-
kvantumfelté-
sított változata
bel-díjjal 1922-
-az atomok
és az azokból
soknak vizsgál-
ez fűződik a
ka két ismeret-
közössé alapel-
responsencia és
sás elvének —
ELETES
KESZTŐ
Éva
12-144
ZATI HÉT.
30 órákor a
Művelődési Központ
nében az úr-
o eredményei-
t dr. ifj. Kál-
19.15 órákor
zpont parkjáb-
égbolt esetén)
utatót tartá-
ÉPÍTÉSZEK.
pénteken az
pítőipari Mű-
diálkörének
ban Vidor
ar Tudomá-
főmunkatár-
képek (Irán
címmel tart
TALÁLKO-
n költővel, a
sztó-helyette-
tnak olvasói
9 órákor a
körtudományi
klubjában. A
ró Róbertné,
urális titkár-
ezeti Közre-
res színjátszó
nes
riátózás
Közúti Igaz-
gy október
si számú fűtő
si és a külső
(a Szoboszlói
tcaig) lezár-
a főcsokerti
csatornájának
sor.
mat a csator-
rtér—Nyugati
nyitítja le. A
mint terelő-
tilalmat, 40
bességkorláto-
mat vezetnek
es az 5. szé-
nalát és meg-
ideiglenesen
oboszlói úti
más forgal-
tés idején a
a Szoboszlói
si, és a tan-
ajdúszoboszló
bbhaladni.
forgalomel-
szott forgal-
vezett közúti
kerik a köz-
vöket, hogy a
knek mezfe-
rőltékintés-
l közleked-

Debrecen,
4 — Felhő
400 forint —

Az angolai párt- és állami küldöttség szerdai programja

(Folytatás az 1. oldalról) nécs elnökének meghívására párt- és állami küldöttség élén hivatalos baráti látogatáson tartózkodik hazánkban — szerdán délelőtt látogatást tett a Kossuth Lajos Katonai Főiskolán. A látogatásra elkísérte Losonczy Pál, Czinege Lajos hadserenztábornok, honvédelmi miniszter és Garai Róbert külügyminiszter-helyettes. A magas rangú vendégeket Pacsek József altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes fogadta majd Kazai Barna vezérőrnagy, az iskola parancsnoka tájékoztatta a tisztképzés helyzetéről, és bemutatta a korszerű oktatási eszközöket.

A délelőtti folyamán José Eduardo dos Santos kíséretében

nek több tagja két oldalú megbeszélést folytatott magyar partnerével.

A Külügyminisztériumban Puja Frigues külügyminiszter Paulo Teixeira Jorge, angolai külügyminiszterrel részletesen megvitatta a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseit; különös figyelmet fordítottak a dél-afrikai térség és Namibia helyzetére.

A Parlamentben Veress Péter külkereskedelmi miniszter vezetésével a külkereskedelmi, az ipari, a mezőgazdasági tárca magyar és angolai vezetői áttekintették az együttműködés eredményeit, majd partnermegbeszélésekre került sor. Váncsa Jenő mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter Artur Vidá Gometer földművelésügyi mi-

niszterrel, Juhász Ádám ipari minisztériumi államtitkár Alberto do Carmo Bento Ribeiro iparügyi miniszterrel tárgyalt.

Gyenes András, az MSZMP Központi Bizottságának titkára a nap folyamán megbeszélést folytatott Afonso van Dunenel (Mbinda), az MPLA-Munkapárt Központi Bizottsága tagjával, a KB külügyi titkárával.

A találkozó során megállapították, hogy az MSZMP és az MPLA-Munkapárt közötti kapcsolatok jól fejlődnek, és meghatározó jelentőségűek a két nép, a két ország barátságának erősítésében. A pártközi együttműködésről 1982—83. évre szóló megállapodást írtak alá.

Nyugat-európai kommunista újságírók Magyarországon

Az MSZMP Központi Bizottságának meghívására szeptember 28-tól október 7-ig riportkörutat tett Magyarországon a belga, a dán, a görög, a finn, a francia, az NSZK-beli, az olasz, az osztrák, a portugál, a spanyol és a svéd kommunista sajtó munkatársainak egy csoportja. Az újságírók üzemekben, termelőszövetkezetekben és intézményekben megismerkedtek szocialista építőmunkáink tapasztalataival, népiünk életével, találkoztak közéletünk számos vezető személyiségével.

Az újságírókat fogadta Győri Imre, az MSZMP KB agitációs és propagandaosztályának vezetője. (MTI)

A kairói merénylet

A Szadat elleni merénylet elkövetőinek politikai hovatarozása egyelőre ismeretlen. Motivum azonban lehetett éppen elég: valószínűleg nem véletlen, hogy erre a tette az Egyiptom nemrég végigsöpört letartóztatási hullám után került sor. Most, közvetlenül a merényletet követően a megfigyelő legfeljebb az országban uralkodó feszültség lehetséges okait vizsgálhatja, és azt, hogy milyen következményekkel járhat ennek a sokat támadott államférfinek a halála.

Ami a feszültségforrásokat illeti, a kép a következő: Szadatot sokan vádolták azzal, hogy belpolitikájában eltávolodott a nasszerista, a népre támaszkodó elemektől és minden kulcspozíciót egyértelműen egy gyorsan és látványosan gazdagodó polgári réteg kezébe játszott át. A gazdagok és szegények közötti szakadék gyorsan nőtt: miközben már a holtak városát is hajléktalan nyomorultak népesítették be, legalább ilyen gyorsasággal szaporodtak a luxusvillák is. Másrészt a térségben tapasztalható iszlám reneszánsz kielezte a hagyományos valláspolitikai ellentéteket az úgynevezett fundamentálisták és a modernebb iszlám hívei, valamint az ősi kopt-keresztény egyház között. (A szembenállás véres zavargásokhoz vezetett a közelmúltban.) Végül: mind a PFSZ, mind az arab országok többsége (beleértve több konzervatív arab államot is) árulással vádolta Szadatot a Camp David-i különalku, az Izraelhez való közeledés miatt. A merénylet valószínű hátterének ez az egyik legvalószínűbb, a térség egészét érintő eleme.

Ennyit a lehetséges motívumokról, amelyek érthetővé teszik a merénylet visszhangjának szokatlanul széles skáláját (Izrael: „megdöbbenés”, Washington: „sokkhatás”; ugyanakkor számos, Egyiptommal ellenséges viszonyban álló ország vagy mozgalom szövívoje nem leplezett elégtétellel nyugtázza a történeteket), de nem tesznek lehetővé semmiféle, a jövőre vonatkozó kombinációt. Egyiptomban megtették az ilyenkor szokásos övintézkedéseket a rezsimet ért megrázkódtatás kivédésére és az utódjelölt, Hoszni Mubarak alelnök országgot-világot biztosított arról, hogy Kairó politikája változatlan marad, „beleértve az egyiptomi—izraeli békefolyamatot is”. Mubarak feltehetően komolyan gondolja a folyamatosságot, de hogy valóban így lesz-e, az sok mindentől függ. Nemcsak a nemzetközi körülményektől, hanem attól is: kibír-e a Szadat nevével fémjelzett rendszer ekkora megpróbáltatást. Amerika és a nyugat — ezt könnyű megjósolni — mindent megtesz majd ezért, ugyanakkor a mai Egyiptom ellenfelei a térségben nyilván igyekeznek ellenkezőleg hatni a dolgok alakulására.

Az esemény még friss. Egyelőre csak az a biztos, hogy a világ egyik legfeszültebb övezetét a veszélyes bizonytalanság jellemzi. **Harmat Endre**

Röviden

BUDAPEST. Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke táviratban fejezte ki részvétét Anvar Szadat, az Egyiptomi Arab Köztársaság elnökének elhunyt alkalmából.

BANGKOK. Az országgyűlés Péter János alelnök vezette küldöttsége október 3. és 6. között hivatalos látogatást tett Thaiföldön. A delegáció megbeszélést folytatott Boonthong Thongszoasszal, a képviselőház elnökével. A küldöttséget fogadta Kamol Dezsatungka, a szenátus első elnökhelyettese, Pramarn Adirekszan ügyvezető miniszterelnök és Arun Panupong ügyvezető külügyminiszter. A parlamenti küldöttség Thaiföldről Indonéziába utazott.

BUDAPEST. Gáspár Sándornak, a Szakszervezeti Világszövetség elnökének, a SZOT főtítkárnak vezetésével szerdán magyar szakszervezeti küldöttség utazott Bukarestbe, az SZVSZ irodájának 26. ülésére. Napirenden szerepel a X. szakszervezeti világtalálkozó fő dokumentumának tervezete „A szakszervezetek és a nyolcvanas évek kihívásai” címmel, valamint az SZVSZ 1982. évi költségvetése.

ROMA. Szerdán elhunyt Luigi Petroselli, Róma város kommunista polgármestere. Petroselli, aki az OKP Köz-

ponti Bizottságának ülésén vett részt, felszólalását befejezte rosszul lett. Nyomban kórházba szállították, de már nem lehetett segíteni rajta. Halálát szívroham okozta. Petroselli 30 év volt tagja az OKP-nak és alig három hete, hogy másodszor is megválasztották Róma polgármesterének.

BUDAPEST. Hármásikrek születtek október 6-ára virradóra Miskolcon a diósgyőri vasgyári kórház szülészeti osztályán. A boldog anya Tóth Gyuláné hejőpapi lakos, a miskolci Tiszai pályaudvar informátora, két kislánynak és egy fiúgyermeknek adott életet. Az apa a Volán 3-as sz. Vállalatnál dolgozik anyagkiadóként, a most születettek közül már van két gyermekük. Az anya és a gyermekek állapota a kórháztól kapott tájékoztatás szerint kielégítő.

BUDAPEST. A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa Katona Imrénének, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa titkárnak eredményes munkássága elismeréséül, 60. születésnapja alkalmából a Munka Vörös Zászló Érdemrendje kitüntetés adományozta. A kitüntetést Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke szerdán adta át.

Általános választások Kubában

Általános választásokat tartanak Kubában vasárnap, hogy felüljtsák a néphatalmi szerveket.

A municipiumi (községi, kerületi) küldöttjelöltek a szavazókörzetek lakói javasolták és választották meg. A két és fél évenként ismétlődő folyamatban tekintetbe vették a szocialista országok választási rendszerének tapasztalatait, valamint a latin-amerikai forradalom részét képező kubai forradalom sajátosságait.

Kubában négy évvel ezelőtt átalakították az állami szervezeti felépítést, és olyan intézményesített rendszert hoztak létre, amelyben a legfontosabb döntések meghozatalába a lakosság bekapcsolódik. Az 1977-ben végrehajtott szervezeti átalakítás során létrehozták az ország 14 megyéjét és 169 municipiumát.

A vasárnap tetőző folyamat júniusban kezdődött, amikor nyilvános gyűléseken megválasztották a municipiumi szervek küldöttjelöltjeit. A szavazókörzetek lakói a nyilvános gyűléseken egy vagy több jelöltet választottak meg. E jelöltekre szavaznak a 16. életévüket betöltött kubaiak. Ha egyik jelölt sem kapná meg a szükséges többséget, újabb fordulókat tartanak.

A municipiumi gyűlések (tanácsok) létrehozásával a

küldöttek megválasztják megyei képviselőket és az országos parlamentet, a nemzetgyűlést.

A küldöttek mindenkor választóik érdekeit képviselik és a lakosság előtt háromhavonként kötelesek számot adni munkájukról. A kubai törvények értelmében a gyűlések (tanácsok) ülései kötelezően nyilvánosak, azzal a céllal, hogy a lakosság láthassa, miként vitatják meg ügyeiket és képviselik érdekeiket. A küldöttek bármikor visszahívhatók, ha a választók úgy döntenek, hogy az illető nem képviseli érdekeit, és nem kívánják kívánni a küldött megbízatásának lejárását. (MTI)

Tizenkét ABC megmutatta...

Választék, minőség, kulturált kiszolgálás

Egy sor élelmiszer-kiskereskedelmi vállalat vezető szakembereinek jelenlétében és aktív közreműködésével szervezett szerdán nagyszabású bemutató és tapasztalatcserét Debrecenben a Hajdú-Bihar megyei Élelmiszer-kiskereskedelmi Vállalat. A bemutató gyakorlati „kivitelezése” a vállalat ABC-áruházaira három tizenkét ABC-áruház versenyezett a helyi, illetve a megyehatárokon túlról érkezett szakemberek és természetesen a debreceni vásárló közönség tetszéséért, elismeréséért. Kimondott célja volt a bemutatónak a mai képességek lehető legteljesebb felmutatása, a választék, a minőség, a tisztaság és a kulturált kiszolgálás olyan színvonalon történő együttes megjelenítése, amelyet a fogyasztó azóta szeretne, amellyel rezgőta szeretne, amellyel különböző okok miatt ma még adós marad. A pártatlanul szép zöldség- és gyümölcskirakodások, a csemegéink ritkán tapasztalt bőrsége, sokfélesége, a boltokként változó szakmai specialitások meggyőzően bizonyították, hogy a szocialista kis-



A Vénkert ABC csemegéi

kereskedelemben igen megvannak azok a tartalékok, amik a mindennapi ellátás színvonaljavulásához kellenek. A vállalat 15—20 millió forintnyi többlet árualappal „támasztotta alá” a nagyszabású szakmai eseményt, de a bolti munkaközösségek áldozatvállalása,

többletmunkája nélkül ez aligha lett volna elég a cél eléréséhez. Tizenkét ABC megmutatta, hogy jobban is lehet dolgozni, noha tizenkét sziget csodát nem művelhet: az ilyen és hasonló fáradozásokért ezért is jár elismerés a város és a megye társadalmatól.



Gazdag választékú zöldség- és gyümölcskirakodás a Simonyi ABC előtt

Egyenlőség, nemzeti függetlenség, béke

A nők világtalálkozása Prágában

A történelemben a huszadik század kivételes korszak a nők életében. A technikai haladás, a társadalmi formák változásai lehetővé és szükségessé tették bekapcsolódásukat a társadalmi munkamegosztásba. Századunkban a világ egy részén valóságá vált az egyenjogúságon alapuló társadalom, de még mindig vannak a földnek olyan országai, ahol a nő élete nem mondható emberinek.

A világ haladó nőszervezeit és mozgalmait összefogó Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség megalakulása óta erősíti és támogatja azoknak a nőknek a küzdelmét, akik az egyenlőségért, a nemzeti függetlenségért a világbéke megővéséért szállnak síkra. A kongresszusain megfogalmazott akcióprogramok a különböző országokban élő nők cselekvéseinek a vezérfonalul szolgálnak.

Ismeretes, hogy az ENSZ-kögyűlés XXVII. ülésén hozott határozat 1975-öt a nők évévé nyilvánította. Még ebben az évben két kiemelkedő nemzetközi eseményre került sor. Az egyik a mexikóvárosi ENSZ nők világtalálkozása, a másik a nők berlini világtalálkozása volt.

Az elmúlt év nyarán, Koppenhágában került sor a dekád felidéjének az értékelésére. Sok eredményről, de sok, még meglevő problémáról számoltak be az egyes országok delegátusai.

A Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség javaslatára 1981. október 8—13. között Prágában rendezik a nők világtalálkozását. Közvetlenül utána, ugyancsak a csehszlovák fővárosban rendezik meg az NDN VIII. kongresszusát.

A világtalálkozás jelszava: egyenlőség, nemzeti függetlenség, béke. E három jelszó köré csoportosul a tartalmi munka, amelynek előkészítését és év elején kezdték meg. Már-

ciusban Budapest adott otthont annak az előkészítő konzultatív tanácskozásnak, amelyen nemzetközi és regionális szervezetek, az ENSZ különféle szakosított szervezetei vettek részt, és megállapodtak a világtalálkozásra megvitatásra kerülő témákban. Prágában október 8—13. között plenáris üléseken, és hét munkabizottságban tanácskoztak a küldöttek a nők béke és a leszerelés érdekében végzett tevékenységéről, a nők részvételéről a nemzeti felszabadításért vívott harcokban, a női egyenjogúság problémáiról, a dolgozó nők, közöttük a falun élők és a mezőgazdaságban dolgozók körülményeiről. Szó lesz a nők szerepéről a társadalmi élet különböző területeit érintve, valamint a nő és a család témaköréről is. Külön munkacsoport foglalkozik a nehéz körülmények között élő nők helyzetének elemzésével. Szó lesz majd a szocialista országok asszonyainak sikereiről, problémáiról, a tőkés országokban élő nők harcainak, eredményeiről, és megvitatják a gyarmati kizsákmányolás alól nemrég felszabadult fejlődő országokban élő nők problémáiról szóló tájékoztatókat.

A jelenlegi nemzetközi helyzet megköveteli, hogy minden fórumon, így a nők világtalálkozásán is különös figyelmet fordítsunk a világbéke megővésére. A nő egyenjogúságáért vívott harc nem választható el a nemzeti függetlenségért, a faji megkülönböztetésért, a világbékeért folytatott küzdelemtől. Bizunk benne, hogy a prágai világtalálkozás — melyen a magyar nőket képviselő delegáció is ott lesz — sikeresen teljesíti feladatát, és részévé válik majd a békeért, a leszerelésért és az egyenjogúságért küzdő világmozgalomnak.

Nógrádi Tóth Erzsébet

az ü

A tanácskozás már minc perce tartott. A sorban ülők feszengő számk hallatán. Nem kimentek a terembe ekkor az előadó már ért a felsorolásnak. felemelte a hangját mondvott néhány u ismételt fogalmat. Szó melékenségről, a mu tásfokának javításáról az üzem- és munkasz ről.

Az egyik munkás elmondta volna, hogy óta csak kinlódik a műhelyükben az a gyakran dohognak az ellátás zavarái miatt tól tartott, hogy egy magvas előadás után megszólják a kicsiny dok felemelgetése m érezhették mások is. termelési tanács mindössze egyetlen szót hozzá. A fóru rendezését viszont d tálni tudták, ezzel se güknek elegendet tette

Néhány évvel ezelé hanem sok üzemele zümi demokrácia fő festett ilyen és eh sonló közelkép. De lenne tagadni. De inkban nincs egytel intézmény vagy szó ahol a munkahelyi f tái az érdektelenség nak. Erre utálnak a lenörök vizsgálatai, közelmúltban orsz azt vizsgálták, hogy kahelyi demokrácia mennyiben felelnek felső szintű határozat telményeinek, és me segítik társadalmi és sági tennivalóink me tását. A tapasztalatok zése még tart, ám megyei vizsgálat meg sai egyaránt nyújt a demokrácia intézm eredményeit és fogya gait.

Adminisztráció már tudunk

Példák persze ilyenek is, meg olyan is. Az azonban megáll, hogy az üzemek és nyek a felettes irányelvei alapján a

A terve

Vita Hajdúb

Nemrégiben tartott dűbösörvény város a városi népfőntbiz a Magyar Urbaniszt saság észak-alföldi s Hajdúböszörmény sénék-rendezésének tését és vitáját a resszus Tsz kultúrte

Palotás Lajosné, magyarországi Terv lalat munkatársa ism városfejlesztési kö mely a végleges fe előtt, a tervezés köz kaszában van. Ily t ez volt a célja is e tnak — a kialakult e re eredményeit ne koncepcióban, hanem évbén elkészülő rendezési tervben lembe lehet venni. E nagy távlatra (tizen mincévés időtartam ez a koncepció, mely gondolatait ez alkál mertették az össze szőrményi lakosokn tőknek.

A tervezők a város ségének növekedés molnak (34—36 e nagy távlatban. Így zést úgy igazították, elvándorlás csökken sfteni kell a városia lyamatát. Az ipari kizárólag a kijelölt letekre összpontosítj ros keleti, illetve nyugati oldalára. Üzemek az elkövetk zedekben kiteleplné pontból, s arra a nem kerül új üzem

politikai ho-
azonban le-
en, hogy erre
rt letartóztá-
tlenül a me-
ob az ország-
zsgáhatja, és
at ennek a

a következő:
politikájában
kodó elemek-
egy gyorsan
szébe játszott
adék gyorsan
hajléktalan
en gyorsaság-
a térségben
nagyományos
fundamenta-
mint az ősi
állás véres
gűl: mind a
leértve több
ita Szadatot
ülő közeledés
az egyik
me.
ek érthetővé
lanul széles
on: „sokk-
ellenséges
ívője nem
et), de nem
tkozó kom-
sor szokásos
ítatás kivé-
elnök orszá-
itikája vál-
raeli béke-
van gondol-
esz-e, az sok
lményektől,
fémjelzett
és a nyugat
esz majd
ei a térség-
a dolgok

biztos, hogy
yes bizony-
hat Endre

a...

S



nélkül ez
elég a cél
nkét ABC
jobban is
ha tizenkét
művelhet:
ó fáradozó-
r elismerés
re társadal-



Közelkép az üzemi demokráciáról

A tanácskozás már har-
menc perce tartott. Az utolsó
sorban ülők feszengtek a
számok hallatán. Néhányan
kimentek a teremből, pedig
ekkor az előadó már végére
ért a felsorolásnak. Majd
felemelte a hangját, s el-
mondott néhány unalomig
ismételt fogalmat. Szólt a ter-
melékenységről, a munka ha-
tasfokának javításáról meg
az üzem- és munkaszervezés-
ről.

Az egyik munkás szívesen
elmondta volna, hogy hetek
óta csak kinlódik a gépevel,
műhelyükben az emberek
gyakran dohognak az anyag-
ellátás zavarái miatt. De at-
tól tartott, hogy egy ilyen
magvas előadás után esetleg
megszólják a kicsinyes gon-
dok felemlegetése miatt. Így
érezhették mások is, mert a
termelési tanácskozáson
mindössze egyetlen ember
szólt hozzá. A fórum meg-
rendezését viszont dokumentá-
lani tudták, ezzel kötelezett-
ségüknek eleget tettek.

Néhány évvel ezelőtt alig-
hanem sok üzemre illett az
üzemi demokrácia fórumairól
festett ilyen és ehhez ha-
sonló közelkép. De badarság
lenne tagadni, hogy napja-
inkban nincs egyetlen gyár,
intézmény vagy szövetkezet,
ahol a munkahelyi fórum vi-
tái az érdektelenségbe fullad-
nak. Erre utalnak a népi el-
lenőrök vizsgálatai, akik a
közelmúltban országsszerte
azt vizsgálták, hogy a mun-
kahelyi demokrácia fórumai
mennyiben felelnek meg a
felső szintű határozatok köve-
telményeinek, és mennyiben
segítik társadalmi és gazda-
sági tennivalóink megvalósítá-
sát. A tapasztalatok összeg-
zése még tart, ám egy-egy
megyei vizsgálat megállapítá-
sai egyaránt jelzik az üzemi
demokrácia intézményének
eredményeit és fogyatékossá-
gait.

Adminisztrálni már tudunk

Példák persze akadnak
ilyenek is, meg olyanok is.
Az azonban megállapítható,
hogy az üzemek és intézmé-
nyek a felettes szervek
irányelvei alapján általában

törekedtek az üzemi demok-
rácia fórumaira tartozó kér-
dések megfogalmazására, ha-
táskörének megállapítására,
és ez már önmagában is elő-
relépést jelent. Javult a fó-
rumokról készült jegyzőköny-
vek, a dokumentáció színvo-
nala is. Adminisztrálni tehát
már tudunk. Korántsem le-
hetünk azonban elégedettek,
mert az üzemi demokráciát
nem a papírok, hanem a tartal-
mi munka minősíti. Még
annál a vállalatnál is, ahol a
népi ellenőrök kérdéseire a
megkérdezett munkásoknak
csaknem a fele azt válaszolta,
hogy nem ismeri az üzemi
demokrácia fórumait, nincs
tisztában azzal, milyen mér-
tékben van joga beleszólni
munkahelyi környezete for-
málásába. Az pedig még a
jól működő fórumok esetén
is gyakoribb, hogy a részt-

vevőket nem tájékoztatják
arról, milyen kérdésekben
várják véleményüket, miben
számítanak javaslataikra a
műhelymegbeszéléseken és
termelési tanácskozásokon.
Nem meglepő hát, ha sok vé-
leménnyel, javaslattal le-
szünk szegényebbek azért,
mert felkészületlenül sokan
nem akarnak a kollektíva
nyilvánossága elé állni.

Nem emeli e fórumok
rangját, hogy az egyik üzem-
ben megkérdezett munkások
egyötöde érzi csupán úgy,
hogy felszólalására odafi-
gyeltek, szavának volt ered-
ménye. Mert még napjaink-
ban is gyakran előfordul,
hogy válasznak sem méltatják
(néhol meg egyenesen okvet-
etlenkedőnek tartják) az
üzem vagy a szövetkezet éle-
tlen jobbítani szándékozó fel-
szólalókat.

A közös töprengés enyhíti a gondokat

Néhol még erre sem
ügyelnek. Mint például abban
a vidéki gyáregységben, ahol
a vezetők közötti torzalko-
dás miatt a szükségesnél rit-
kábban jut idő a munkahelyi
demokrácia fórumainak ösz-
szehívására. Ha mégis, akkor
a vállalat központjából érke-
ző küldöttek olykor gúnyos
megjegyzéssel elintéztnek
vélik a válaszadást. A jogos
igényekre és a javaslatokra
pedig jöszérivel már nem is
figyelnek. Így fordulhatott
elő, hogy a gyáregység ötszáz
dolgozója évek óta hiába pa-
naszolja: a rossz munkakö-
rülmenyek és az egyetértés
hiánya miatt évek óta csak
képeségeinek töredékét ké-
pes kamatoztatni. Még az öt-
éves terv feladatainak meg-
fogalmazásakor sem vették
figyelembe a város munká-
sainak észrevételeit, javas-
latait. Nem kétséges, hogy
ilyen esetben az egyéni, a
csoport- és az ösztársadalmi
érdek egyaránt csorbát szen-
ved.

A követésre érdemes ese-
tek száma pedig olykor las-
sabbban szaporodik a kíváná-
tosnál. De már ilyenekkel is
lehet találkozni. Egyre több
munkahelyi vezető igényli
a beosztottak beleszólását.
Mert rájöttek, hogy közös
töprengéssel enyhítik a meg-
levő gondokat, elháríthatják

a termelőmunka gátjait. És
ezekben az üzemekben ki-ki
részl vállal a tennivalókból.
Az egyik ipari szövetkezet-
ben pedig a tagság „odáig
merészkedett”, hogy a ros-
szul végzett munkára és a
vezető magatartására hivat-
kozva nem szavazták meg
munkahelyi felettesük pré-
miumát. Talán egyedi a
példa, ám az eset mégis bizo-
nyítja, hogy van ahol komo-
lyan veszik a munkahelyi de-
mokráciát. Rájöttek, hogy a
bírálatlól nem dől össze a
világ, csupán a kollektíva
osztókéli jobb teljesítményre
vezetőit.

A példák tehát sokfélék.
Van ahol a javaslatok jelen-
tős hányada valósággá válik,
másutt meg az észrevételek
tizedére sem kapnak választ
a felszólalók. Pedig abban a
munkahelyi vezetők is egyet-
értenek, hogy az üzemi de-
mokrácia fórumai nem csu-
pán a tájékoztatásra, a jogok
és kötelességek összhangjá-
nak érvényesítésére alkalma-
sak, hanem hatással van-
nak a munkahelyi közérzetre
is. Erről pedig tudjuk, hogy
gyakran meghatározza az
egyen munkakedvét és jelen-
tős mértékben a munkatel-
jesítményét is.

Császár Nagy László

A tervezés középső szakaszában

Vita Hajdúböszörmény fejlesztéséről és rendezéséről

Nemrégiben tartotta a Haj-
dúböszörmény városi Tanács,
a városi népfőbizottság és
a Magyar Urbanisztikai Tár-
saság észak-alföldi szervezete
Hajdúböszörmény fejlesz-
tési-rendezési tervének ismerte-
tetését és vitáját a II. Kong-
resszus Tsz kultúrterében.
Palotás Lajosné, a Kelet-
magyarországi Tervező Vá-
llalat munkatársa ismertette a
városfejlesztési koncepciót,
mely a végleges feldolgozás
előtt, a tervezés középső sza-
kaszában van. Ily módon —
ez volt a célja is e találkozó-
nak — a kialakult eszmecsere
eredményeit nemcsak a
koncepcióban, hanem a jövő
évből elkészülő általános
rendezési tervben is figye-
lembe lehet venni. Hosszú és
nagy távlatra (tizenöt és har-
mincéves időtartamra) készül
ez a koncepció, melynek főbb
gondolatait ez alkalommal is-
mertették az összegyűlt bö-
szörményi lakosoknak, veze-
tőknek.

A tervezők a város népes-
ségének növekedésével szá-
moltak (34—36 ezer főre)
nagy távlatban. Így a terve-
zést úgy igazították, hogy az
elvárandorlás csökken, és erő-
síteni kell a városiasodás fo-
lyamatát. Az iparfejlesztést
kizárólag a kijelölt iparterü-
letekre összpontosítják, a vá-
ros keleti, illetve később a
nyugati oldalára. Az ipari
üzemek az elkövetkező évti-
zedekben kitelepülnek a köz-
pontból, s arra a területre
nem kerül új üzem. A me-

zőgazdasági termelés a vá-
rosban továbbra is fontos té-
nyező marad, tehát az integ-
rációs törekvésekkel kell a
tervnek támogatnia, s ehhez
igazítani a fejlesztési-rende-
zési feladatokat.

A lakásellátásban a terve-
zők jelentős új építési igé-
nyekkel számoltak. Ez nem-
csak a lakáshiány fokozatos
felszámolását kívánja meg,
hanem az eddigieknél gyors-
sabb ütemű újjáépítést a
rosszabb állagú házak eseté-
ben, és sok felújítási mun-
kát. A magánéros, alacson-
nyabb szintszámú, de sűrűbb
(intenzív) beépítési formák
is nagyobb szerepet kapnak.
A város szerkezetének, képé-
nek kialakításában, fejleszté-
sében az eddigi telepszerű
formákkal szemben a rehabi-
litációs jellegű építések ke-
rülnek előtérbe, így az eme-
letráépítések, tetőtér- és fog-
híjbeépítések.

Mind az ismertetés, mind a
vita során külön hangsúlyt
kapott Hajdúböszörmény ki-
alakult léptékének, hangula-
tának, európai nevezetességű
szerkezetének megóvása. Ez a
cél úgy érhető el, ha a lakó-
épületek szintszámait csak
méréskelten emelkednek, az
épületeket a környezetbe il-
lesztik a tervezők, s a lakás-
építési területek sűrűsödnek.
Indokolt egy új szakorvosi
rendelőintézet és középfokú
oktatási intézmény építése
is. Az általános iskolák, böl-
csődék nagy mértékű fejlesz-

tése mellett az egyenletesebb
térbeli elrendezést is biztosít-
ni kell, hiszen jelenleg az
alapfokú létesítmények is
többnyire a városközpontban
helyezkednek el.

A koncepció semmilyen
erőszakos beavatkozást nem
irányoz elő a szerkezet meg-
óvása miatt, így a kialakult
utcarendszert megtartja — a
forgalmi rendszer korszerűsíté-
sével. Erre az az elképzelés
született, hogy a központban
jelenleg áthaladó forgalmi út
távlatban a központ szélén
haladjon el. Az új autóbusz-
állomás helyének kijelölésé-
re is javaslatot tesz a konce-
pció.

Igen nagymértékben kell
fejlednie a város közmű-
ellátási rendszereinek, a fel-
színi vízelvezetés, a vízellátás,
csatornázás nagyszabású
fejlesztést igényel. A konce-
pcióból nem maradt ki a köz-
parkok, játszótérek távlati
fejlesztése sem, a kemping, a
sportolás-kirándulás lehetősé-
geinek megteremtése. Kör-
nyezetvédelmi és városeszte-
tikai szempontból is igen lé-
nyeges a meglévő nagyobb
zöldterületek folyamatos gon-
dozása, és az igen értékes fa-
sorok megtartása-fenntartá-
sa.

A böszörményi városfej-
lesztési-rendezési koncepció
ismertetésekor sok résztvevő
hozzászolt, alapvetően támog-
gatva az elmondott elveket,
a tervezést irányító gondolata-
kat.

Egy nyelven beszélni

GONDOLATOK EGY KEZDEMÉNYEZÉSRŐL

Manapság sokat írunk, be-
szélünk a társadalmi munká-
ról, olykor, ha dicserni lehet
vagy még inkább, ha valami
probléma akad. Sokan a köz-
hasznú munkák társadalmi
megbecsüléséről beszélnek le-
gyintően, mások a szervezés-
re panaszkodnak, s megint
mások azon sajnálkoznak,
hogy az emberekben kevés az
ajánlkozó hajlandóság. A ta-
nácsí fejlesztési programok
teljesítése mindig is függött
a közhasznú munkák haté-
konyságától. A társadalmi
munkával elvégzendő felada-
tokra, a segítségére vállalkozó
emberekre a jelenben is nagy
szükség van.

Városunkban a következő
évből 8 millió forintot fordít-
tanak parképítésre. Ez min-
den mérlegelés nélkül is ke-
vésnek tűnik. Természetes
hát, hogy itt jobban számítan-
ak a lakosság közreműködésé-
re. Kiemelendő a személyneg
peldamutatás hatása. Fontos,
hogy a szervezők is részt ve-
gyenek az általuk propagált
munkában, s hogy az élénjár-
ók igyekezetét dicsérettel,
kisebbséggel jutalmazva észre-
velezzék. Ugyancsak kíváná-
tos a tömegekkel való jó kap-
csolat, mert az emberekben
sok tartalék van, jobb szer-

vezéssel nagyobb közhasznú
munkamennyiség várható.

Debrecenben nem lehet úgy
megfordulni, hogy észre ne
vegyük a nagyméretű felújítá-
sokat, hisz azok jórészt a
centrumban folynak. A sok-
szor érdekes „munkaproduk-
ciókat” a járőrelők népes
nézőserege szemléli, s min-
dig akadnak, akik cinikus ki-
bábszínházokat tesznek.
Ezek az emberek általában
átutazó turistaként élnek és
viselkednek saját városuk-
ban, s mint a vendégek, csak
a jóból akarják kivenni a ré-
szüket. Persze a bábszínház-
dó, akiket nem fűt az építő-
csinósítási láz, aligha érzik
magukénak a várost. Birtok-
lási jogot csak akkor érezhet-
nének (akkor viszont büsz-
kén), ha egy-két létesítmény
mágán viselné építő kezük
nyomát. Ám sajnos, úgy szok-
tak lenni, hogy akik még a
végére sem igen állnak an-
nak a sornak, ahol a kötele-
ségeket (ha az irratlanokat is)
méri, a jogok osztásánál
könyöküket használva fura-
kodnak előre. Az ilyen embe-
rek esetében fordított ár-
nyosságban van egymással a
végzett munka és a kritikus
hang erőssége, jó lenne rá-
venni őket egyenes arányos-

ság szeretetére s egyáltalán
az egyenességre.

A kibickedők megnyilvánu-
lásai azt mutatják, hogy a tu-
dati nevelésben jelentősen
előre kell lépünk. Ismerteti
kell a lakossággal a társa-
dalom és szűkebb pátriánk
törekvéseit. Annál is inkább,
mert a cél ismerete motivál-
ja a társadalmi munkára vál-
lakozó kedvet.

Törekvéseinkről, közös dol-
gainkról végre együtt, egy-
más nevelésben jelentősen
előre kell lépünk. Ismerteti
kell a lakossággal a társa-
dalom és szűkebb pátriánk
törekvéseit. Annál is inkább,
mert a cél ismerete motivál-
ja a társadalmi munkára vál-
lakozó kedvet.

E. S.

Emlékkert a Nagytemplom mellett

Továbbra is nagy lendület-
tel folyik a munka a Nagy-
templom körül, most már az-
zal a céllal, hogy jövő tavasz-
ra apróbb „utósimítások”
maradjanak csak. A feltárt
falmaradványokat pontos
terv szerint, az Országos Mú-
emléki Felügyelőség előírásai-
nak megfelelően kiegészítve
(s így a további pusztulás-
tól is óva) láthatjuk majd
nemsokára. A jelenlegi ütem
azt a reményt hordozza, hogy
október végére bemutatható,
megtékinthető állapotban lesz
Debrecen egyik, nyugodtan
leírhatjuk, szenzációja —
emelve a szép történelmi
együttes (a Református Kollé-
gium, a Nagytemplom, Dé-



A Veres-torony készülő bejárata

ri Múzeum stb.) fényét, s nő-
veli idegenforgalmi szerepét.
A Hatvan utca felől közeled-
ve a látogatónak alkalma nyí-
lik megnézni, sőt belépni a Ve-

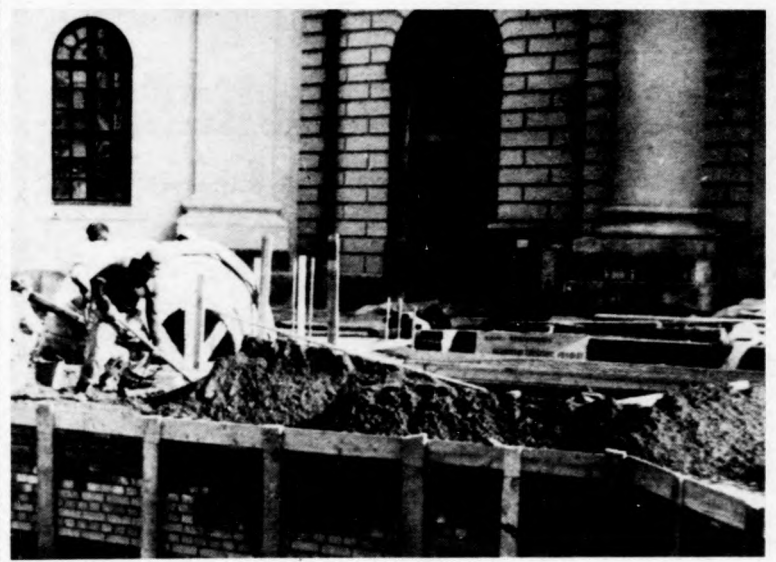
res-torony alsó részébe, ahol
a későbbiekben rajzokkal,
fotókkal teli vitrinek segíten-
te a mai embernek betekin-
teni a múltba. Ez a torony
hordozta a Rákóczi-harangot.
Tovább haladva a jelenlegi
Nagytemplom fala mentén, a
Cserepes vagy Fehér-torony
támpilléreinek nagyságát,
alakját érzékelteti az eredeti-
re rakott új téglasor. A Bocskai-
szobortól néhány lépés-
nyire, párhuzamosan a Nagy-
templom hátsó falával, az
1500-as évekből származó
templomkertkerítés mai, mag-
gasított „változatán” akár le
is ülhetünk. Lépcsősora az
emlékkert gyönyörű, lombos
fái alatt az eddigi széksornál
bizonyára kedveltebb lesz,
mind a debreceniek, mind az
ide látogató turisták számára.

S itt, a hatalmas sárga fa-
lak alatt — a tervezők gon-
dosan ügyeltek arra, hogy
Péchy Mihály templomának
összhatását, képét ne rontsa,
csak a falak alsó szegélyéig
látszódjon — ott áll az érzék-
letesen „helyreállított” északi
kápola. Ez is fedett hely
lesz, s így kiállításra alkal-
mas: ide kerülnek a gondosan
folytatott ásások során elő-
került gótikus kövek, a régi
templomból származó relik-
viák.

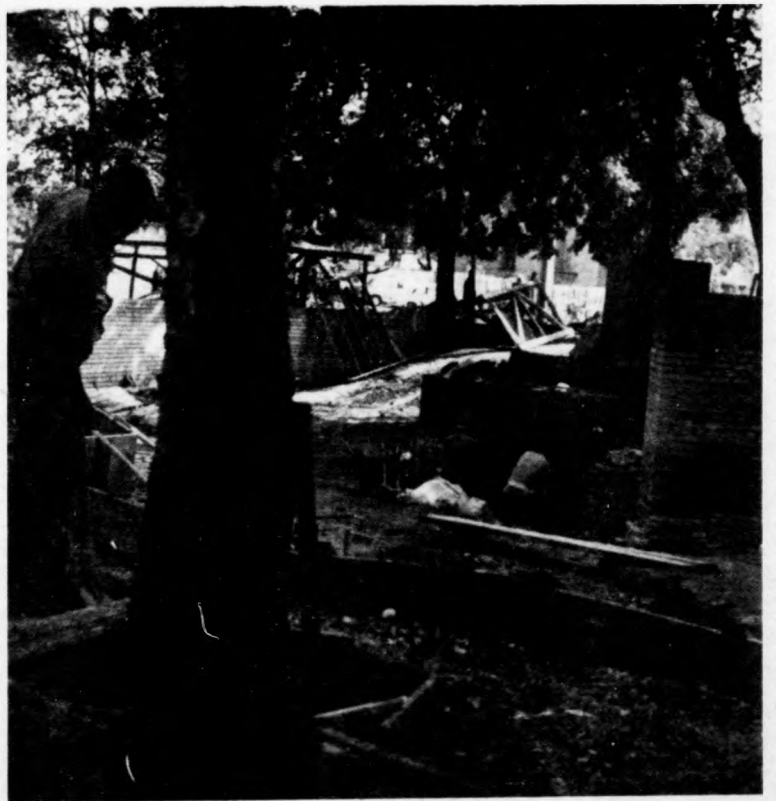
Most, október első heteiben
addig nem tapasztalható
nagy erővel folynak a betono-
zási, falazási munkák; kapuk
és ajtószegélyek emelkednek
a valahai „kálvinista Róma”
korabeli maradványai fölé.
Meglepetés most is éri az
építőket, hiszen kiderült,
hogy a Nagytemplom esőcsa-
tornája nem volt bekötve a
városi csatornahálózatba, a
víz az emlékkertbe folyt —
valószínűleg ez rongálhatta
eddig, ha csak kis mértékben
is, a falakat, s ez a bő víz
növelte az emlékkert fái, oly
dúra és magasra —, emiatt
ezt a csatornabekötést is gyo-
san el kell végezni.

Október végétől Debrecen
egy érdekes és szép történelmi
emlékkel szembe néző gazda-
gabb.

Sz. G.



Ilyen magasságú lesz a fal a templom mellett (Fotó: Kőszeghy György)



A kép előterében a kerítés teteje készül, középen a kápolna falait építik

Szigetek a szárazföldön?

Az egyetemi ifjúság és a város kapcsolata

Ha az egyetemi hallgatók és a város kapcsolatára gondolunk, mindig eszünkbe jut az a már közhelyszerű megállapítás, hogy az egyetemista számára csak a Pálmáig tart a debreceni világ. Ugyhogyan is tud választolni arra a szaktesteken nemegyszer csúfondósan feltett kérdésre: „Túl, túl, messze túl, mi van a Pálmán messze túl?” Az „álom az álomban” madácsi szín analógiájára sokszor hallottam pl. a KLTE-t így nevezni: „állam az államban”.

Tény, hogy az egyetem és a Zeneművészeti Főiskola a város szélén helyezkednek el, de hát senki nem gondolhatja komolyan, hogy ez elegendő a nagyfokú izoláltság megindokolásához. Sok emberrel beszélgettem (KISZ-titkárok, hallgatók, rektorhelyettesekkel), az alábbi gondolatok tehát sokféle vélemény „párlatai”.

Nagyobb összhang kellene

Még leginkább az Agrártudományi Egyetem tart szoros kapcsolatot a várossal, bár ez az egyetemnek nincs mindig igényre. Ugyanis ez a kapcsolat azért szorosabb, mint másutt, mert mostanában épültek fel az újkerti lakótelep háza, ahol mintegy 30 ezer ember él nagyobb helybeli szórakozási lehetőségek (pl. mozi) nélkül. Innen százzal tudtuk be a DATE rendezvényeire a környékbeli fiatalok, köztük olyanok is, akiket pedig viselkedésük miatt nem láttak szívesen. Ennek az lett a következménye, hogy a hallgatók kiszorultak a termékből. Ezt a helyzetet a jövőben természetesen a diákság javára normalizálják.

Hiányérzetek

Ha a hangnemet próbálnám jellemezni, egyértelműen kijelenthetem: eléggé kedvesezgett, gyakran panaszok. Ehhez az is hozzátartozik, hogy csak a rossz, a kellemetlenek itélt jelenségekről számolnak be, a jó dolgokról szinte senki nem beszél, mindenki számára természetesen. S ebben van is némi igazság. Az elégedetlenség szavak sajnálkozhatnak az egyetemi ifjúság és a város ádátlanul laza kapcsolatán. Sok egyetemi várost ismerő tapasztalatokkal beszélnek, szavuknak tehát „igazságérteke” van.

Summásként jelenti ki, hogy az egyetemisták kulturális téren nem kapnak annyit, amit egy egyetemi várostól el lehetne várni. Több felsőfokú oktatási intézmény diákjai sérelmezik, hogy nem jöhetnek létre az egyetemisták kávéháza, aminek korábban hangzatosított megvalósíthatósága minden hallgatóban nagy lelkesedést keltett. A városban kevés az olyan művelődési program, amelyet egyetemistáknak szánunk, a rendezvényeket szinte csak nagy tömegeknek szervezik.

A művelődési központ épülete kívül-belül mindenkinek tetszik, csak a programokat nem tartják eléggé tartalmasnak. Így az egyetemi hallgatók többnyire az „iskola-állam” falain belül marad, mert ott a közművelődési titkárságok csak az ő számára szervezik műsorait. A hallgatók a város sportéletéből sem veszik ki kellőképpen a részüket. Mint nézők, leginkább a DMVSC és a Dózsa mérkőzéseire járnak. Furcsa, ám igaz, hogy a DUSE pályáiról nézőként, sportolóként egyaránt elmaradnak, kiszorulnak. A DUSE nevéből ítélve minden egyetemé lenne, vagyis senki, mert egyik sem mondhatja magáénak. A régi DASE-mecsekken ott szurkolt a fél egyetem, mert az agrárosok magukénak tudták a csapatot, hallgatóitársaiért szurkolhattak. A DUSE élspontot akar, így az egyetemi tömegsportnak kevesebb helye van pályáikon. Egy kezdeményezés szerint újabbban a DUSE-mérkőzéseket az egyetemi hallgatók ingyen látogathatják, de nem sok eredménye van, nem mennek többen így sem, „személyileg” nincsenek érdekelve.

gedetlene lehetünk az egyetem közötti összeműködés is. Már-már szárazföldi szigetként, szinte hermetikus elzártágban élnek egymás mellett. Kevésnek bizonyul a kifejtett propaganda, s az Egyetemi Élet sem tudhatja ezt teljességgel pótolni, hisz csak kéthetente jelenik meg.

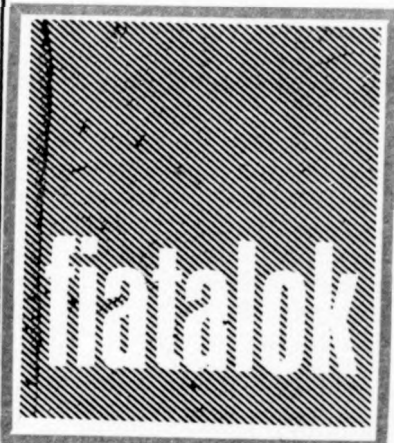
A közművelődési titkárságok nem hangolják össze programjaikat, csak alkalmanként küldenek egymásnak néhány plakátot. Ez azonban csupán udvariassági gesztus marad, minden verbális hatás nélkül.

Elsősorban a Dunántúlról származó hallgatók beszélnek kevés tetszéssel a „debreceniségről”. A Pannonicumból eljövő tréfásan élcelődnek „barbaricum” városunkról. Ezek a csak félig komoly szavak itt nyilván nemcsak Debrecennek szólnak, s „enyhítő körülmény” az is, hogy ezek mind erősen patrióták megnyilvánulások. Am az biztos, hogy a gyakorta ejtett panaszszavak gondolkodásra késztetnek bennünket. Ha most túl sötét színeket látunk, azért van, mert itt, nem panegyricust akartunk írni (azt is lehetne, hisz sok dicséret szó is hallunk); ám magunkról eszményítő képet festeni kevés értelme lenne, talán hasznosabb a látlelet, amely javító tettekre indíthat.

Erdei Sándor



DIÁKOK A FÖLDEKEN



Az október szeszélyes, esős napokkal köszöntött be. Szerencsére ez hétéfőre megszűnt, a talaj felszáradt. A Debreceni Agrártudományi Egyetem tangazdaságában újra munkához láthatott az az 5000 általános és középiskolai diák, akik a macsi határkerületben végeznek jelentős értékű társadalmi munkát. Hatszáz hektár különleges minőségű és fajtájú hibridkukorica vár törésre, melyet gépi úton nem lehet elvégezni. A gépi betakarítás nem felel meg a minőségi követelményeknek, mivel a szemszerkezetben hajsztaltrészeket okozhat, ezáltal a csiraképeség nem biztosított.

Továbbá a szemeszetes is nagyobb lenne. A tangazdaság számára nem közömbös, hogy a mázsánkénti 4-5 ezer forintost termény hasznosítható lesz-e?

Az őszi társadalmi munkálatokban a 127. számú Szakmunkásképző Intézet több mint 200 tanulója vett részt. Az általuk végzett munkával a tangazdaság vezetői elégedettek.

Lék Gábor

Vádlottak – tizennyolc év alatt

Inkább neveléssel, mint büntetéssel

A debreceni járás területén évente körülbelül háromezer bűnügyben emelnek vádat. Az esetek 10-11 százaléka a fiatalkorúakat érinti. A bíróság 140-150 alkalommal dönt tizennyolc éven aluli ügyekben — a vagyon elleni bűncselekmények dominálnak, de ezen belül is jelentős arányt képvisel a társadalmi tulajdon megkárosítása. A statisztikában ezután következnek az erőszakos jellegű esetek: a testi sértés, a rablás, a magánlaksértés.

Fiatalokat elítélni, vétkes cselekedeteik miatt javítóintézetbe, esetleg börtönbe is küldeni szívszorító dolog lehet. El tudják-e felelni a bírálathoz, vagyis a bíróságok meghatározó ítéletre váró 14-15 évesek arcát? Aligha. Talán még álmukban is elő-előtűnik egy rémült tekintetű fiatal, vagy egy vagánykodó, a közönységet meg nem bánást — végsőkig mutálni akaró másik.

Egy bíró, egy nő, egy pedagógus

Lehet-e nyugodt a fiatalkorúak bírójának álma? A válasza nemigen találni illetékesebbet, mint a Debreceni Járásbíróság elnökhelyettesét, dr. Demeter Károlyt, aki közel húsz esztendője, 1963 óta tárgyalja a fiatalkorú bűnelkövetők ügyeit, s 1977-ben történt elnökhelyettesi kinevezése óta is számtalan büntettséghez hozott ítéletet.

— A törvény segít nekünk. A legpróbb részletekig szabályozza a fiatalkorúakkal kapcsolatos rendelkezéseket. Intézkedései olyanok, amelyek kizárják a tévedés lehetőségét. Ez a bírónak lelki nyugalmat adhat, de érzéseinket — hiába telnek az évek, hiába gyűlik a tapasztalat — minden újabb eset felkavarja. Talán mert tudjuk, hogy a fiatalkorúak bűncselekményeit sokszor nagyon befolyásolja a külső körülmények. A nevelésre alkalmatlan család, az italozó szülő vagy épp a sok elfoglaltsága miatt gyermekével törődni képtelen apa, anya.

Húsz év tapasztalata mondatja mégis velem: ha a büntetőjogon belül lehet valami szép, akkor ez a terület. Itt kevesebb a büntetés, több

a nevelés. Itt van legtöbb létjogosultsága a reménynek, hogy az elítélt még igaz ember lehet.

A fiatalkorúak büntetését speciális rendelkezések szabályozzák. A 14 éven aluli gyerek büntetőjogilag nem vonható felelősségre, a 14-18 évesek ügyeiben pedig a fiatalkorúak tanácsának kell eljárnia. E tanács első fokozat egy szakbíróból — őt az igazságügyi miniszter nevezi ki — és két népi ülnökből áll. A törvény előírja, hogy a három személy között egy nő és egy pedagógus legyen. A másodikfokú tárgyaláson már három szakbíró vesz részt, egyet közülük szintén az igazságügyi miniszter jelöli ki. Megrovás, próbára bocsátás, javítóintézet elhelyezése, súlyosabb esetben pénzbüntetés, javító-nevelő munka, végső esetben pedig szabadságvesztés — a tett elkövetésétől függően ezek közül vár valamelyik változat a törvényvel ütköző fiatalkorúra.

— A leggyakoribb intézkedés a próbára bocsátás — mondja dr. Demeter Károly —, amely ritka kivételtől eltekintve eredményes. Megpróbáljuk a szülő, a bíróság által kijelölt pártfogó, valamint az iskolai vagy munkahelyi közösség segítségével visszavezetni a helyes útra a megtévedt fiatal. Mivel részletes környezetanulmányt készítünk, alaposan megismerkedünk a körülményekkel, általában előre tudjuk, hogy melyik családban van meg erre a garancia, melyikben nincs. A pártfogóktól visszajelzést kapunk, láthatjuk ítéletünk eredményét, figyelemmel kísérhetjük a fiatalok sorsát.

Keves a nevelő

A súlyosabb esetekben javítóintézetbe kerül a vétkes, szabadságvesztéssel csak igen veszélyes bűncselekmény esetén sújtja a bíróság a fiatalkorúakat. Halálbüntetést rájuk kiszabni nem lehet. A javítóintézetben minálisan egy évet töltenek a törvény ellen vétők. Ez idő alatt az írástudatlanokat megtanítják írni-olvasni, hat osztályt végzettséggel megpróbálják elvégeztetni a hetedik, nyolcadik osztályt. Megfigyelik, kinek milyen az

érdeklődési köre, s annak megfelelő pályára irányítják. Lehetőseget biztosítanak arra, hogy a nyolc osztályt végzett szakmát tanuljanak, vagy folytassák az intézetben elkezdett tanulmányokat.

— Az a tapasztalatom, hogy a fiatalkorúak többségére túlelemmel, józan érvekkel sokkal jobban lehet hatni, mint büntetéssel — mondja meggyőződéssel dr. Demeter Károly. — Ezért tartom nagyon jó intézkedésnek a megrovást és a próbára bocsátást. A statisztikák is azt bizonyítják, hogy akikkel szemben ezeket alkalmazzuk, azok nagyon ritkán kerülnek vissza hozzánk. A bíró számára nincs annál jobb érzés, mint amikor a pártfogó a fiatal jó magatartásáról ad számot.

— És milyen a javítóintézetek hatása?

— Egy év alatt mindenkinek lehetősége van arra, hogy maga lássa be, és próbálja javítani tettét. Véleményem szerint még több fiatalnál lehetne eredményt elérni, ha jobb körülményeket tudnának teremteni az intézetekben. Sajnos, anyagi és egyéb korlátok miatt túl sok gyerek jut egy nevelőre, aki így nehezebben tud mindegyikkel a nevelés szempontjából igen fontos bensőséges kapcsolatot kialakítani.

Közös felelősség

A bíróságok döntéseikkel igyekeznek nevelni a megtévedt, bűnelkövető fiatalkorúakat. Ahhoz, hogy ritkábban legyen szükség a bírásra, hogy megelőzzük a bajt, mindannyiunknak a közönségesnek, a családnak, az iskolának, a munkahelynek is hozzá kellene járulnia. Ha le tudnánk győzni azt a társadalmi méretű ragályt, mely a mások iránti érzéketlenség tüneteivel fertőzi az embert; ha a fásultság, az óvatosság, a mások dolgaiba beleszólni nem akarás, vagy a „nem az én gyerekem” közönye nem fogná le a kezünket, nem zárná be a szánkat, bizonyos, hogy kevesebb fiatalkorúnak kellene a vádlottak padjára kerülnie.

Fazekas Valéria

Mérlegben az ifjúsági törvény végrehajtása

Ezen az őszön is gyakran benépesülnek hétvégeken a munkahelyek, oktatási intézmények tanácstermei, éttermei, a kulturázak legnagyobb helyiségei. 1974 óta immár negyedszer hívják össze idén az ifjúsági parlamenteket. S ha nem is ől minden terem ünnepi külsőt (mert nem ez a lényeg), ünnepvé válik a hangulat, mert a fiatalok ügyével foglalkozni nemcsak felelősség, öröm is. Többszörösen az, hiszen megnyugtató valamennyiünk számára az a társadalmi gondoskodás, amely ennek a korosztálynak az életét, fejlődését övezi. Tudjuk, hogy jövünk, gazdasági fejlődésünk, biztonságunk, gyermekeink, unokáink — mindnyájunk sorsa az ő kezükben van.

Mindennek tudatában született tíz évvel ezelőtt az ifjúsági törvény, amelynek végrehajtásáról nem kisebb szervek gondoskodnak, mint a Minisztertanács, a Szakszervezetek Országos Tanácsa, a KISZ Központi Bizottsága és az Állami Ifjúsági Bizottság. Öröm ugyanakkor azt is látni, hogy a törvény adta lehetőségekkel a fiatalok nem élnék vissza, tisztában vannak a kötelességek és a jogok arányával.

A legutóbbi parlamenteken részt vett az érintett korosztályok döntő többsége, s a felszólalók nemcsak véleményüket mondták, hanem nagyon sok javaslatot is tettek. Ezek a tanácskozási közönségek egészét érintő, közérdekű problémák megvitatásának fórumai váltak, s nemcsak a fiatalok reális érdekeinek képviselőit, védelmét szolgálják, hanem tudatosítják egyben a társadalom által támasztott követelményeket is. A korábbi parlamenteken elhangzott kezdeményezések közül azóta sok a gyakorlatban is megvalósult. A javaslatok felelősségteljes vizsgálatát nemcsak a mutatója, hogy a munkahelyi vezetők legkézből 30 napon belül választolnak a felvetésekre, hanem az is, hogy a parlamentek tapasztalatait a Minisztertanács, valamennyi minisztérium, orszá-

gos hatáskörű szerv és a megyei tanács is megtárgyalta.

Az ifjúság ügye, gondja továbbra sem lehet a gazdasági vezetők szemében sokadrangú kérdés. Már csak azért sem, mert fiataljaink úgy élnek, dolgoznak, gondolkodnak, ahogy ezt az előző generációtól, s vezetőiktől látják. S ha gondjaikkal — beilleszkedés, pályakezdés, élet- és munkakörülmények, újítások, továbbtanulás stb. — foglalkoznak, biztos, hogy jól érzik magukat, kedvvel dolgoznak munkahelyükön. Ezért nem válhat az ifjúsági parlament az ifjúsági törvény végrehajtásának ellenőrzése helyett termelési tanácskozássá.

A fiatalok joggal várják el, hogy ne kerüljék meg problémáikat, hanem foglalkozzanak velük. Ösztinte véleményükért őszinteséget, munkájukat átfogó értekezést, jogaikról s az elvárásokról is pontos tájékoztatást szeretnének cserébe. Ezeket a fórumokat mérlegre kerül tehát az is, milyen egy-egy gyárban, üzemből, vállalatnál, termelőszövetkezetben a munkahelyi demokrácia.

A munkahelyi-intézményi tanácskozási célja tehát, hogy értékeljék az ifjúsági törvény helyi végrehajtását, megvitassák a következő parlamentig terjedő időszakra szóló új intézkedési tervüket, mi több, ösztönözzék a munkahelyeket a további, a folyamatos ellenőrzés megszervezésére, felelősök, határidők megjelölésére. Mozgósítsanak a VI. ötéves tervidőszak célkitűzéseiből, s a KISZ-kongresszus határozatából adódó gazdasági, politikai feladatokat végrehajtására, segítve az öntevékeny kezdeményezések megvalósulását. Szolgálják a fiatalok közéleti tevékenységének kibontakoztatását, a kötelességek és a jogok együttes hangsúlyozásával a szocialista demokrácia fejlesztését, s nem utolsósorban az ifjúság politikai nevelését.

F. E.

MÉG NEM „CUCROS” a hat és fél e dúsági község, de a gen 1979. szeptember termelői cukorgyárra hetetlen nem száma san három éve, hog kor elkészült üzeme nyének, a száz méte gasodó gyárkémény, mi főépület robuszta ge és a negyvenm korszilok megváltozt táj arculatát. Koránt azonban az egyetlen zás. Kabának orszáa mert ipara lett, hété gozóval működni kez ra, s bár a munkás eljáró — Nagyrábé udvarit, Biharnagy -Nádudvart érintik ná oket szállító buszjáa legalább százötven e a faluban is a cukro nyeret. Változott a k culata is, háromszáz ba költöztek be, fe gyári lakótelep, új orvosi rendelőt adta szállítás és a közleke növelte a forgalmat, tudja, hány jele van életforma-váltásnak.

Vajon a helyi kö dési életben hagyott e nyomot az egyelőre csekély méretű átértékelődés? Lehet- igényekről és az ez gítésére szolgáló lehről beszélni? Mert a sági Kukorgyár kívüli ugyan a falun, de nem. Több a mu községben, megnőtt részvétele a termelő ipar felé kacsingatn talok is, harmincég lista brigád tevéken dig nemcsak alapja, kélője is lehet a mu lődésnek.

JÓ AZ EGYÜTT DÉS a gyárral, vé Molnár Sándor. M Ház igazgatója, Molnásné. Beszélgeté aporója lehetne az fiatalasszony épp ez vezeti a tíz éve átadó Elődjé, dr. Sári Mihá tavaly augusztusban innen, munkahelyi- intézmények legjobb hozta fel. Élénk érő jó közművelődési alakult ki ezekben e ben Kabán. A mu ház a tanács nagyfo gátását élvezi, jól e ködnék a tsz-szel, a val és a cukorgyárra tőkét már nem kell rni a közművelődés j géről.

Megvan tehát az amelyre Molnár Tar nyolc év népművelő talatának birtokában het. Másodmagával e de mert a Debrecen munkatársá hosszabb beteg, jőszerűen egy seli magán az évadi kiscsoport-szervezés, ram-összeállítás nett gondját, a tartalmi kívül adódó technika sági végzeivalokról beszélve. Ilyenkor igazán, hogy a kö dési terv összeállítás det számítani az egy kahelyek tartalmas léseire, a megvalósítá dig az iskolával kia kapcsolatra. Ezt az e nemcsak az minősít iskolaiigazgató a m ház társadalmi vezet elnöke, hanem az is nevelők közül sokan bekapcsolódnak a r nyekbe, sok pedagóg veszik, és a művelődési devényeinek látogat

MÉG NEM IS TER cukorgyár, amikor lődési bizottsága ma alakult. Tagjai azóta látják dolgukat, s művelődési házzal a éveken kötött együ dési megállapodás nyeképp az intézme oldalú szakmai tám élvezik, önállóan ser nek jelentéketlen te get. Megalapozott k lődési tervük sokszü kát takar. Egészésgü adásokból egész hétr programsorozatot össze, figyelmet ford nök és a fiatalok

Kaba: kézfogás a gyárral

MÉG NEM „CUKORVÁROS” a hat és fél ezres hajdúsági község, de a tájegységben 1979. szeptembere óta termelő cukorgyárral már lehetetlen nem számolni. Lassan három éve, hogy az akkor elkészült üzemi létesítmények, a száz méterre magasodó gyárkémény, az üzemi főépület robusztus tömege és a negyvenméteres cukorkorsilók megváltoztatták a táj arculatát. Korántsem ez azonban az egyetlen változás. Kabának országzerte ismert ipara lett, hétszáz dolgozóval működni kezdő gyára, s bár a munkások zöme eljárt — Nagyrábét, Sárrétudvarit, Biharnagybajomot, Nádudvart érintik naponta az őket szállító buszjáratok —, legalább százötven embernek ez azonban az egyetlen változás. Kabának országzerte ismert ipara lett, hétszáz dolgozóval működni kezdő gyára, s bár a munkások zöme eljárt — Nagyrábét, Sárrétudvarit, Biharnagybajomot, Nádudvart érintik naponta az őket szállító buszjáratok —, legalább százötven embernek ez azonban az egyetlen változás.

Jelentős összegeket fordítanak a Hajdúsági Cukorgyárban közművelődési célokra. A Mácsai Sándor Művelődési Ház munkáját évente tízezer forinttal támogatják. Nem nagy összeg ez, de másfajta segítség is járul hozzá: a gyár szocialista brigádjai közül nem is egy társadalmi munkában tünteti el az intézményben, sajátos, gyakori karbantartás nyomatéka. Az egyik csoport fest, a másik takarít; ott vannak a készülő sportpark tereprendezési munkálatainál, a gyár szállítóbrigádja például sporteszközök készítésében segít. El is kel ez az önzetlen szorgoskodás, hiszen Molnár Tamásné egy-egy nagy rendezvény előtt azért drukkol mostanában, nehogy eső legyen, mert akkor elázik az előadó a színpadon. Igen: a külsőre egyébként tetszetős ház beázik, s hiába csinaltatták meg tavaly a tetéjét, a nyári nagy esőzés megint feladta a leckét a termelőszövetkezet építészlegének. A hiba ugyanis nem a kivitelezésben, hanem a tervezésben van: a tetőnek nincs meg az a minimális lejtése, ami a hullámpalaborításhoz kell (felelősségre vontak-e ezért valakit?). A színpadon nincs a vízét jótékonyan visszatartó, felfogó almenyezet sem, így aztán gyakran akad dolguk a segítőkész szocialista brigádoknak.

Vajon a helyi közművelődési életben hagyott-e, hagy-e nyomot az egyelőre még csekély méretű társadalmi átrétegződés? Lehet-e változó igényekről és az ezek kielégítésére szolgáló lehetőségekről beszélni? Mert a Hajdúsági Cukorgyár kívül esik ugyan a falun, de hatása nem. Több a munkás a községben, megnőtt a nők részvétele a termelésben, az ipar felé kacsingatnak a fiatalok is, harmincegyes szocialista brigád tevékenysége pedig nemcsak alapja, de ösztökélője is lehet a munkásművelődésnek.

JÓ AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS a gyárral, vélekedik a Mácsai Sándor Művelődési Ház igazgatója, Molnár Tamásné. Beszélgetésünknek apropója lehetne az is, hogy a fiatalasszony épp esztendeje vezeti a tíz éve átadott házat. Elődje, dr. Sári Mihály, aki tavaly augusztusban ment el innen, munkahelyét hasonló intézmények legjobbjai közé hozta fel. Elénk érdeklődés, jó közművelődési szellem alakult ki ezekben az években Kabán. A művelődési ház a tanács nagyfokú támogatását élvez, jól együttműködnek a tsz-szel, az iskolával és a cukorgyárral, a vezetőket már nem kell meggyőzni a közművelődés jelentőségéről.

Megvan tehát az alap, amelyre Molnár Tamásné — nyolc év népművelői tapasztalatának birtokában — építhet. Másodmagával dolgozna, de mert a Debrecenből kijáró munkatársa hosszabb ideje beteg, jószerivel egyedül viseli magán az évadkezdés, a kiscsoport-szervezés, a program-összeállítás nem kevés gondját, a tartalmi munkán kívül adódó technikai-gazdasági végeznivalókról nem is beszélve. Ilyenkor előnyös igazán, hogy a közművelődési terv összeállításakor lehet számitani az egyes munkahelyek tartalmas elképzeléseire, a megvalósításuk pedig az iskolával kialakult jó kapcsolatra. Ezt az utóbbit nemcsak az minősíti, hogy az iskolaiigazgató a művelődési ház társadalmi vezetőségének elnöke, hanem az is, hogy a nevelők közül sokan aktívan bekapcsolódnak a rendezvényekbe, sok pedagógus klubot vezet, és a gyerekeket is ráveszik a művelődési ház rendezvényeinek látogatására.

MÉG NEM IS TERMELT a cukorgyár, amikor közművelődési bizottsága már megalakult. Tagjai azóta is jól el látják dolgukat, s bár a művelődési házzal az elmúlt években kötött együttműködési megállapodás eredményeképp az intézmény sokoldalú szakmai támogatását élvezik, önállóan sem végeznek jelentéktelen tevékenységet. Megalapozott közművelődési tervük sokszínű munkát takar. Egészségügyi előadásokból egész hétre való programsorozatot állítanak össze, figyelmet fordítanak a nők és a fiatalok körében

különböző továbbképző és szaktanfolyamok száma, elterjedtek a szakmai napok, tapasztalatcserék és a pályaválasztás szemponjtait is figyelembe vevő üzmlátogatások. „A munkahelyekkel és az ott dolgozó szocialista brigádokkal szorosabb kapcsolatot kell kiépíteni — rögzít a közművelődési terv. — A Hajdúsági Cukorgyárban hetenként filmvetítéseket kell tartani a lakótelepi dolgozók és a munkásszállók lakók részére.”

Hatvan család jöhet számitásba, mondja Molnár Tamásné, ők is leginkább januártól augusztus közepéig, mert a kampányidőszakban mint készenlétiék, három munkában, fázasztó munkát végeznek. A művelődési ház ezért helyükbe is viszi a rendezvényeket. 1979 óta szakmai-politikai vetélkedőket szerveznek, az ideire húsz brigád nevezett a cukorgyárból. Megemlítendő még az egészségügyi előadások, filmvetítések, a gyermeknapra, valamint a cukorgyártási kampányt záró ünnepekre szervezett műsor. Három éve képzőművészettel is foglalkoztatják a gyár kapuján. Az azóta rendszeressé váló üzemi tárlat keretében először a püspökudányi amatőr képzőművészeti alkotótábor termését, aztán a Hajdúbosszortményben élő Szilágyi Imre grafikáit mutatták be, az ideig pedig a Medgyessy Stúdió anyagából rendeztek kiállítást a cukorgyáriaknak, s mindezt művész-közönség találkozókként egészítik ki.

TERVEKNEK SINCS HF-JÁN a fiatal gyár és a kabai művelődési ház együttműködése. Az intézmény most azon fáradozik, hogy kapcsolatot építsen ki a községben dolgozó szocialista brigádok között. A közvetítő szerepét vállalva elsőként a termelőszövetkezet és a gyár szállítóbrigádját hozza össze munkán kívüli találkozásra, a későbbiekben pedig ismeretterjesztő előadások, filmvetítések és más kulturális programok alkalmait szeretnék felhasználni arra, hogy közösséget formálva, a szocialista életmódot erősítve, szabad idejüket hasznosan eltöltve ismerkedjenek egymással a kabai kollektívák.

J. N. J.

Döntők előtt a Korunk Valósága

A hajdú-bihari szocialista brigádok, kollektívák jelentős része évek óta versenyez a Korunk Valósága vetélkedőmozgalomban. Idén több formában mérhették össze tudásukat a szocialista brigádok. Lezajlottak az emelt szintű tagozat üzemi döntői. A legjobbak megyei elődöntőjét három helyszínen — a HÁEV ebédlőjében, a Járnujávító kultúrotthonában és a MÁV-állomás oktatótermében — október 11-én 9 órakor rendezik. A legjobb tíz csapat jut az október 25-i megyei döntőbe, amelyet a Bartók Teremben rendeznek.

Az általános tagozat üzemi selejtezőit októberben tartják. A legjobbak a november 15-én, egyszerre tíz helyszínen megrendezésre kerülő elődöntőn juthatnak be a november 28-i döntőbe.

Az önművelődési tagozatra jelentkező egyének és brigádok munkájának értékelése novemberben lesz. A legjobbak még ebben az esztendőben nyilvános bemutatón ismertethetik munkájukat.

„Aranypatak”

A Mecsek hegyei között kanyargó Bükkösdipatak völgyében különlegesen szép, aranyárga szirmú virágok nyílnak ki. A napraforgóhoz hasonló növények oly nagy tömegben lepték el a vízpartot, mintha aranyáradna a patakból. A pompás virág botanikai neve: sokvirágú napraforgó. Észak-Amerikában őshonos, ahol vadon terem, hazánkba dísznövényként került valaha, és különösen a falusi kertekben terjedt el. Valószínűleg a madarak és a szelek útján „léptek ki” a kertekből, s a víz-folyások is segítettek, hogy újra vadontermő legyen, s aranyárga szőnyegként borítsa el a földet.

EMBERI SZÉPSÉGEK

Józsa János rekeszszománcái a helyőrségi klubban

Csillogó és nemes szépségű Józsa János. Rekeszszománc lapjain és domborításain valóban csillog az alapul használt sárgarépa, a beégetett festék, a többnyire lakkozott keret. Ez a csillóság azonban belülről, mélyről táplálkozik. A tiszta művészet és az eszményi emberség világából. Nemességét ez a származás magyarázza.

Külsőleg mindez az anyag, a szín, a forma összhangjában nyilvánul meg. Könnyed, elegáns összhang ez. Játékosnak vélhetnénk akár. Csak-hogy a látvány, a felület: már eredmény. Mögötte az élmény, a gondolkodás, a kísérlet, a munka gyötrelmével, kockázatával, verejtékével. Végül azzal a konok szándékkal és magas igényvel, hogy a kész mű minden ízében-részében tartalmat hordozzon. Így is történt, így is történik. Hanem különös ellentmondás érhető tetten ebben; önmagát igazoló ellentmondás egyébként. Megjelenésben azért oly tiszta csengésű és világos ez az összhang, hogy maradéktalanul érzékeltethesse a benső összhang hiányát, a megteremtéshez vezető küzdelmet, a megvalósulás nem olcsón szerzett örömét. Hol tragikus, hol drámaian, hol elérik.

Természetesen találkozott ezzel, többek közt, Rubljov, Bartók, Latinovits megidézője, a festő, a zenész, a színművész. Közélebről azé a művészet, amely habozás nélkül vállalja az emberi megaláztatás és szenvedés átélését, kifejezését, hogy annál meggyőzőbben és emelkedettebben bírassa a szabadság, a teljesség nagyságát és szükségességét. Itt

ugyanis az a Rubljov, az a Bartók, az a Latinovits jelenik meg, aki az eszményi tisztaság és szerelem hitét, sóvárgását, akarását képes egyszerre megszólaltatni a bűn és a magány sötét, maró fájdalommal. (Rubljov emlékére, Bartók-sorozat, Latinovits emlékére).

Ebbe az irányba tágitotta Józsa a mítosz értelmezését is. Szerkezeti remekléssel fogta össze az idő, a tér, a képzelet elemeit, vagyis az ember nélküli és emberi világot (Ora csillagképekkel). Igazában, persze, azt fogalmazzva meg, ahogyan az ember a saját arcára hasonlítja az anyagot; élő emberi misériet, a munka gyötrelmével, idegen természetre. Bizony, így nem hiányzik a nagyszabású drámaiság ebből a pompából, szerteszét, ötletes munkából sem.

Valóság és művészet más kőrért érintik azok a sorozatok, amelyek a köznapi élet jeleneteit ábrázolják (Cégek, Hiú vásár). Köznapi, egyszerűség, derű? Eszre kell vennünk, hogy a rendkívüli alakítóerővel mintázott lapok és domborítások mennyire elérik a község és a munka hajdani személyességét, meghittségeit nem csupán áhítattal csodálják, hanem szomorúsággal búcsúztatják is. Ezért hangsúlyozzák az alakok, az öltözékek, az eszközök régiességét.

De hiszen az anyag és az eljárás, a rekeszszománc maga is a messze múltból éledt újjá. Egyiptomi, indiai, római elődök nyomán. Ősi szépséggel gazdagítva újakra szóvalátását, kifejezését, hogy annál meggyőzőbben és emelkedettebben bírassa a szabadság, a teljesség nagyságát és szükségességét. Itt

Székelyhídi Agoston

A HORTOBÁGY IGÉZETÉBEN

Torok Sándor kiállításáról

Másfél esztendő óta szinte csak a Hortobágyot festi Torok Sándor magyarországi tartózkodása idején. S most, a hajdúbosszorményi kiállításán egy közel harminc méter magas sorozatban összegeződik az az élmény s festői tapasztalat, aminek közvetlenül kiváltója a nagy pusztaság, a csodálatos „semmi”. A Hortobágy régi szerelme Torok Sándornak.

1971 óta sokszor megfordult a Hortobágyon, s most végre úgy érezhette, hogy ez a téma nem engedi szorításból — s bár egy kiállításra való anyagot festett már, mégsem érzi kimerítettnek. A téma sok arca, természete, s a festő önelégültségét nem ismerő szelleme — gazdag, sokszínű festői eredményeket hozott.

Torok belülről építő művész, s azok az inspirációk: az atmoszféra, a színlelmények, amelyek itt, a Hajdúbosszorményen, a Hortobágyon értékek, csak hozzásegítettek belső kiteljesítéséhez és kifejezéséhez. Kifejeződik az az újfajta viszony, ami létrejött művész és környezet között: a természet, a technika, a sokasodó tárgyak világa és a társadalom között. Torok jól érzi és pontosan tudja korát. Azt is mondhatnánk: intellektuális ez a festészet, a tudatos építés művészete. De csupa fény, szín, ritmus.

Torok Sándor jó másfél évtizede távolodott el festészetéből a látványtól, a valóság egyedi, esetleges elemeitől, hogy a különösen ragadja meg az általánost — racionális korunk jellegzetességeit. Az absztrakt kompozíciókat teremtő festő ecsetje nyomán most mégis ráismerhető mó-

Lázár Imre

ZENE

Hard-rock és új hullám

Október első hétvégéjén Győrött rendezték meg a hazai amatőr pop-dzsessz-rock együttesek versenyének döntőjét. A megyei és területi selejtezők után 14 zenekar került a fináléba — közülük ezúttal hiányoztak a debreceniek.

A bemutatott műsorok alapján úgy tűnik, az amatőr mozgalom jelenlegi szakaszában aligha hoz lényeges változást a magyar popzenei életben. A zenekarok többsége hard-rockot játszik, a stílus minden sémájával és közhelyeivel és szövegei sem tudtak az elköpöztöt fordulatoknál érdemesebbet közölni. Deep Purple-, Uriah Heep-, Led Zepplin-hatás érződik még mindig ezeknél az együtteseknél, pedig már eltelt néhány év azóta, hogy a kemény rock megalapítója a színre léptek. Több zenekar szerepelt három gitár és dob felállásban, s bár zenei felkészültségük kielégítő, az eredetiség, az önállóság, az egyéni hang nagyon hiányzott játékukból. (Ebbe a kategóriába tartozott például a budapesti Dózs, Hard-Genius Rock, Rádiusz, Stressz együttes.)

A hard-rock művelőin kívül akadt, aki folkot (a szombathelyi Na és), akadt, aki dzsessz-rockot (a szom-



bathelyi Pomákáné), rhythm and blues (a budapesti Smog) és dzsessz (a szombathelyi Masina) játszott. Feltűnő volt, hogy a hazai új hullám képviselői közül teljesen hiányoztak a fővárosi zenekarok; egyedül a bajai Fórum illeszkedett ebbe a stílusba. Ez egyúttal azt is jelzi, hogy azok a zenekarok, amelyek az „apák” zenéjét megtagadva igyekeznek visszahozni a rock eredetét, onkifejzést jelleget, távol tartják magukat attól a versenytől, amely eddig az amatőrök legfontosabb minősítő lehetősége volt. A vidék pedig jelenleg — mint azt láttuk — nem képez potenciális erővel hozzájárulni a megújuláshoz, utána kullog a jelenségeknek.

A fesztivál vándorserlegét a saigótarjáni Fanyul zenekar nyerte el. A hard-

rock stílus amerikai változatát művelték nagyon jó összjátékkal és kiemelkedő egyéni hangszerek képzettséggel. Aranydiplomát kapott a valójában a legjobb zeneti teljesítményt nyújtó Masina dzsesszegyüttes és a Fórum, ezüst diplomával jutalmazta a zsűri a tatabányai Onyx és a budapesti Smog együtteseket.

Számomra két, produkció tündt érvényesnek. A bajai Fórum — jóllehet, játékában nyilvánvaló a jugoszláv új hullám hatása — színpadi megjelenésével, előadómódja játékoságával és a zenéjéből sugárzó ironiával szellemet hozott a fázasztó és egyhangú zenefolyamba. A Masina dzsesszegyüttes fuvolaszaxofon-basszusgitár-dob formációban teljesen profi műsorral lepte meg a közönséget: jól megválasztott témák, ötletes improvizációk, tudatos építkezés és egyéni hang jellemeztek összeforrott játékuikat.

Egészében véve némi csalódást keltett a verseny, s többen nosztalgiaival emlegették a Pantá Rhei, a Color és a Kis Rákfogó hajdú feltevéseit. Ilyenfajta felfedezéssel nem szolgált ez a találkozó; úgy látszik, ezt máshonnan kell várunk.

(turi)

Jól védekezett a debreceni csapat

Zalaegerszeg-DMVSC 1-1 (0-0)

(Tudósítónk telefonjelentése)

Zalaegerszeg, 5000 néző, vezette: Maczkó. ZTE: Balázs — Konrád, Kanász, Kereki, Major — Sipos, Soós, Fehér — Takács, Gass, Csepregi. DMVSC: Szűcs I. — Timár, Szigeti, Szűcs J., Fodor — Sallai, Menyhárt, Feledi — Varga, Kerekes, Czikora, Góllövő: Kerekes a 76. percben, Simon a 86. percben. Csere: Gass helyett Simon a szünetben, Csepregi helyett Hozbor és Varga helyett Jankovics egyaránt a 74. percben. Sarga lap: Kanász a 17. percben és Szűcs J. a 26. percben.

Nagy iramban és zalaegerszegi rohamokkal kezdődött a mérkőzés. A 4. percben Sipos, Soós akció végén Sipos lövése Szűcs I. kiütötte. Különösen a szünetben mutatkozott meg a hazai fölény, de a kornereket jól hátrította a debreceni védelem. A 15. percben Soós egy remek testcselével Csepregit hozta helyzetbe, de Szűcs kapus menteni tudta. Majd Kerekes felvágásáért Kanász kapott sárga lapot. Gass kiugratásával Konrád került helyzetbe, de 14 méterről mellé lött. Az ellentámadásból majdnem a vendégek szereztek meg a vezetést: Varga elment a bal szélen, beadását Kerekes 8 méterről, senkítől sem zavartatva vehette át, de a középcsatár a bal sarok mellé bombázott. A 22. percben Varga elől nagy helyzetben tisztázta a hazaiak. Soós buktatásáért Szűcs J. kapott sárgát, majd a 32. percben Konrád bombáját védte Szűcs. A 35. percben Takács olózza továbbított Soós elé, aki 8 méterről Szűcs kezébe lött.

Zápor volt a szünetben, így a második félidő nagyon csúszós pályán kezdődött. Ehhez a talajhoz a debreceni karmester nemigen boldogult. Sallainak pedig maradt ereje a játék szervezésére is. Dicséret illeti Menyhárt játékát is. Néhány látványos cseléről még a zalaegerszegi közönség is elismeréssel szólt. A támadósróban a válogatottságra aspiráló Kerekes nagyon gólrátörően játszott. Nem volt sok helyzete, de gólja igen szép egyéni teljesítmény. A ZTE-nek két védő: Major és Kanász játéka dicsérhető pusztán. Maczkó játékvezető a több hibákkal vezette a ta-

lálkozót. A lesek megítélésében volt bizonytalan — mindkét csapat terhére. További eredmények: Bp. Honvéd-Ozdi Kohász 2-0 (0-0). Ozd, 10 000 néző, v.: Nagy M. Góllövő: Esterházy (2). Az ózdiak teljesítménye ezúttal messze elmaradt a korábbiakban hazai pályán lejátszott mérkőzésektől. Volán-Rába ETO 2-0 (0-0). Zabán Samu tér, 3000 néző, v.: Nagy B. Góllövők: Szeibert Zombori. Az erősen közepes iramú találkozón sokáig úgy tűnt, hogy mindkét csapat megelégszik az egy ponttal, ekkor azonban a hazai csapat két perc alatt két gólt szerzett, és ezzel el is döntötte a találkozót.

Kiadás-Békéscsaba 1-0 (0-0). Szombathely, 6000 néző, v.: Huták, Góllövő: Hegyi. Nagy taktikai csatát hozott a két vidéki csapat találkozójára. Csepel-Vasas 0-0. Fáy utca, 6000 néző, v.: Németh. Az első félidő meglehetősen hosszúra nyúlt semleges magatartásból eleinte arra lehetett következtetni, hogy a két csapat túlzottan is tart egymástól. Tatabánya Bányász-Pécsi MSC 4-1 (2-0). Tatabánya, 3000 néző, v.: Urbán. Góllövők: Weimper (2), Hermann, P. Nagy illetve Dobány. Kevesen gondolták, hogy a vasárnap súlyos vereséget szenvedett Tatabánya ilyen lendületes támadójátékkal rukkolt ki a pécsiekkel szemben.

Dicsőgyőr-Ú. Dózsa 1-1 (1-0). Megyeri út, 6000 néző, v.: Büki. Góllövők: Kolár (öngól), illetve Kardos (11-esből). Izzalmakban, fordulatokban gazdag 90 percet látott a Megyeri úti közönség. SZEOL AK-Ferencváros 2-1 (2-0). Szeged, 13 000 néző, v.: Jaczina. Góllövők: Kozma (11-esből), Orosházi, illetve Pogány (11-esből). A hazaiak igen higgadtan és lelkesen védekeztek, gyors ellentámadásaik pedig rendre összekuszáltak a feltűnően bizonytalan FTC-védelmet. A sereghajtó SZEOL megérdemelten jutott a 2. ponthoz. Videoton-Nyiregyháza 1-0 (1-0). Székesfehérvár, 5000 néző, v.: Györi. Góllövő: Szirják. A tartalékos fehérvári csapat ellen meglepetésre biztossággal védekezéssel kezdett a Nyiregyháza. A lelkesen játszó Videoton győzelme megérdemelt.

A bajnokság állása

1. Bp. Honvéd	9 5 3 1 17-10 13
2. Haladás	9 5 2 2 16-9 12
3. Csepel	9 4 4 1 8-9 12
4. C. Dózsa	9 4 3 2 14-9 11
5. Tatabánya	9 4 3 2 20-18 11
6. Rába ETO	9 4 0 4 25-21 10
7. Vasas	9 3 2 4 19-15 10
8. Videoton	9 4 2 3 16-14 10
9. Nyiregyháza	9 4 2 3 9-9 10
10. Ferencváros	9 4 1 4 21-17 10
11. Pécs	9 3 4 1 12-13 9
12. Békéscsaba	9 3 2 4 14-15 8
13. Zalaegerszeg	9 2 4 3 8-12 8
14. Ozd	9 3 1 5 17-16 7
15. Debrecen	9 2 3 4 13-16 7
16. Dicsőgyőr	9 2 3 4 12-17 7
17. Volán	9 1 4 4 8-14 6
18. SZEOL AK	9 1 0 8 6-23 2

Feljövőben a Hajdúnánás

Ülést tartott a megyei labdarúgó-szövetség elnöksége

A Hajdú-Bihar megyei Tanács V. B. Testnevelési és Sporthivatala Labdarúgó Szövetségének elnöksége hét közben ülést tartott.

Az elnökségi ülés első napirendi pontjaként a Hajdúnánási Dózsa Tsz SE elnöke, Kovács Lajos tartott tájékoztatót a labdarúgó szakosztály tevékenységéről, eredményeiről.

Bevezetőként az elmúlt két esztendő nehézségeiről esett szó — 1979 óta sakk, teke és labdarúgó szakosztály működik a Dózsa Tsz Sportegyesületben, újabban kézilabda szakosztály is tevékenykedik. A labdarúgó szakosztály 250 000 forint költséggel dolgozik,

és több gazdasági egység szállítással segíti az egyesületet. A labdarúgóknál 92 játékost tartanak nyilván, közülük három csapatban 63 fő szerepel a felnőtt, ifjúságiak és serdülők bajnoki mérkőzésein. Az idény kezdetén több új játékos került az együtteshez, és a frissen eredményeként is jelenleg 11 ponttal a negyedik helyen áll a H. Dózsa. Tervük: ebben a bajnokságban dobogós helyezést, az évek során pedig a területi bajnokságra való jutást. Más kérdések — a serdülő és ifjúsági válogatott szervezése, a megyei és a területi bajnokság folyása — tárgyalásával fejeződött be az elnökségi ülés.



A MECSEKI SZÉNÁNYÁK

az alábbi föld alatti munkakörök betöltésére

felvesz

18-35 éves férfiakat.

Csapatos (betanított munkás) 5400-7000 Ft
Vájár (szakmunkás) 6500-9000 Ft
Bányalakatós (szakmunkás) 5000-6000 Ft

havi kereseti lehetőségek és egyéb juttatásokkal.

ÖTNAPOS MUNKAHÉT!

Szakmai képzés tanfolyami úton. Munkásszállítói biztostunk Pécsen vagy Komlón. Kedvezményes bányászlakás-juttatás!

Részletes munkaviszony-közlés esetén fényképes tájékoztatót küldünk.

CÍMÜNK:

Mecseki Szénbányák munkaügyi osztálya, 7629 Pécs, Komját Aladár u. 5. Telefon: 24-863.

Teljes foglalkoztatottsággal jogtanácsost keresünk.

„Szövetkezeti ipar” jellegre a kiadóra

A Tiszántúli Áramszolgáltató Vállalat központja

R-20-as számítógépéhez operátort keres

JELENTKEZNI LEHET: a terv- és üzemgazdasági főosztályon, Debrecen, Kossuth u. 41.

Svájc ellen készül a magyar labdarúgó-válogatott

A tegnapi forduló után a Mészöly által a válogatott keretbe meghívott labdarúgók az MLSZ-ben találkoztak, és a késő esti órákban elutaztak Tatára. A válogatott keret a tatabányai edzőtáborban marad október 14-ig, és csak a mérkőzés előtt tér vissza Budapestre.

Mészöly Kálmán kerete a következő: Mészáros, Katzirz, Kakas, Szántó, Kerekes A.,

Garaba, Tóth J., Varga, Müller, Sallai, Nyilasi, Rab, Csapó, Moldván, Csongrádi, Fazekas, Bodonyi, Esterházy, Kiss, Törőcsik, Kerekes Gy., Izsó.

Fazekas, Müller és Mészáros később csatlakozik társaihoz. Martos és Bálint két sárga lap miatt nem játszhatnak, de ők is hazajönnek, és Tatán együtt lesznek a többiekkel.

ÖKÖLVIVÁS

Debrecenben: Magyarország-Lengyelország

Oktober 25-én és 27-én kettős felnőtt nemzetközi ökölvívó-viadalt rendeznek Salgótarjánban, illetve Debrecenben. Az ellenfél: Lengyelország válogatottja.

A debreceni verseny lebonyolítása körüli feladatokról folytatott hét közben megbeszélést Nemes László, a megyei sporthivatal elnöke és Simon Mihály, a városi sportcsarnok igazgatója a Magyar Ökölvívó Szövetség főtitkárával, Kovár Gyulával és szakfelügyelőjével, Dory Miklóssal.

Rögzítették a verseny időpontját: a városi sportcsarnokban 27-én este 6 órától rendezik a magyar-lengyel viadalt, Dory Miklós ismertette a válogatott keret összetételét, az ökölvívók október 19-től a Szabadsághegyen edzőtáborozáson vesznek részt Papp László, Kajdi János, Csötönyi Sándor és a debreceni Kovács András edzők irányításával.

A magyar válogatott keret: 48 kg: Rózsa (Tatabánya), Holota (Építők SC). — 51 kg: Botos (STC), Lipóvi (Bp. Honvéd). 54 kg: Farkas (FTC), Csordás (Bp. Honvéd). — 57 kg: Dankó (SZIM Vasas), Gőnczi (Kecskeméti SC), Turu (Építők SC).

60 kg: Horváth (Bp. Honvéd), Hídeg (Oroszlányi Bányász). — 63,5 kg: Bacskai (Bp. Honvéd), Lehotai (Újpesti Dózsa). — Magyar (Paksi SE). — 71 kg: Danyi (Bp. Honvéd), Tanczos (Újpesti Dózsa), Csató (H. Kun Béla SE). — 71 kg: Hranek (STC). — Némédi (Újpesti Dózsa). — 75 kg: Vörös (Kaposvári Dózsa), Balogh (Újpesti Dózsa). — 81 kg: Csépanyi (H. Zalka SE), Soltész (SZIM Vasas). — 91 kg: Lévai (Újpesti Dózsa), Alvincs (Pécsi VSK). — 91 kg: Somodi (Tatabányai Bányász).

A lengyel csapat október 26-án érkezik Debrecenbe, nyolc vezető, 14 versenyző és négy újságíró.

F. K.

TOTÓTANÁCSADÓ

(A csapatok helyezése)	Népsport	Sportfog.	Rádió	Napló
1. Keszthely (10)—Komló (7)	x,1	x,1	1,x	1
2. MÁV DAC (9)—Kaposvár (4)	x,2	2,1	x,2	x,2
3. Sopron (8)—Sárbia (3)	x,2	x	x,2	1
4. Ganz-M. (8)—KKFSE (4)	1	x,1	1,x	1,x
5. Szarvas (10)—Szolnok (8)	1,x	1,2	1,x	1
6. Papp J. SE (4)—Eger (2)	1	2,1	x,2	x
7. Bologna (7)—Milen (1)	x,1,2	x	1,x	x,1
8. Catanzaro (8)—Ascoli (13)	x,1,2	x,1	1	1
9. Fiorentina (5)—Avezzano (10)	1	1,x	1,x	1
10. Genoa (2)—Roma (2)	x,2	x	x	x,2
11. Udinese (12)—Torino (9)	x,2	2,x	x,2	2,x
12. Brescia (14)—Lazio (4)	x,2	1,2	1,x	x
13. Lecce (11)—Sampdoria (5)	x,1	x,1	x	1
14. Catania (13)—Bari (8)	1,x,2	x,1	1	1,x
15. Cavese (1)—Pescara (6)	1,x	x,1	1	1
16. Cremonese (2)—Reggiana (1)	x,1	x	x	1

EREDMÉNYEK

52 kg: 1. Kiss-Simonka. — +87 kg: Lócskel.

CSELGANCS

Üttörők vidékbajnokságának B-területi versenye, Debrecenben. A küzdelmeken 12 sportegyesület 157 cselgáncsozója vett részt. A győztesek és a debreceni helyezettek: 29 kg: Lantai (Szolnok). — 32 kg: Kovács (KSC). ... 3. Farkas (D. Sportiskola). — 35 kg: Németi (D. Si.). — 38 kg: Tar (D. Si.), 3. Micskei (D. Si.), Bán (D. Si.). — 41 kg: Soltész (Honvéd Kilián), ... 3. Patáki (D. Si.), Juhász (D. Si.). — 45 kg: Egeresi (Honvéd Szalvai), 2. Nagy (D. Si.). — 49 kg: Kovács (Eger). — 53 kg: Farkas (KSC), 2. Duró (D. Si.), 3. Rausch (D. Si.). — 58 kg: Palincsár (KSC), 2. Szilágyi (D. Si.). — +58 kg: Csősz (D. Si.).

GO-KART

Győrött kilenc egyesület versenyzői vetélkedtek, köztük a debreceni XIII. AFIT sportolói, akik a következő eredményeket érték el. Ifjúsági. 125 kcm: 2. Nédics. — Felőtt. 125 kcm: 3. Berkes, ... 5. Balogh. — 250 kcm: 2. Dobos. — 125 kcm. Speciál. 1. Vámosi László. — Csapatban: 1. XIII. AFIT.

KERÉKPÁR

Északi területi hegyi bajnokság a Hámor-Hallóstező útvonalon. A debreceniek eredményei. Juniorok: 2. Gáspár (DMVSC). — Ifjúságiak: 1. Korhán (DMSV). — Serdülők: Szilágyi (D. Sportiskola). — Üttörők: Huri (D. Sportiskola). 2. Kenyeres (D. Sportiskola). — Gyermekek: 3. Hajdú (D. Sportiskola).

KOSÁRLABDA

A női NB II-ért: Miskolci EAFK—D. Universitas 52:39 (30:20). Miskolc. Ld.: Szép 11, Visegrád 10.

RÖPLABDA

A férfi NB II-ben: D. Kirizsi—Sátoraljaújhely 3-1 (-5, 12, 9, 5). Kiténtek: Patáki és Hajdú.

SÜLYEMELÉS

Felnőtt meghívásos verseny, Hatvanban. A D. Hon-

Kapus-bravúr

Alig néhány percet töltött a pályán a D. Dózsa Tatabányára tartó kiváló kapusa, Hoffmann. A mérkőzés hajrájában csak pillanatokra jött be a kapuba, hogy megkísérelje a 7-eseket hátrítani. Aztán az utolsó percekben ő állt Szabó helyére. Az Ozdi Kohász ledolgozta tetemes hátrányát, és egyenlített. 17-17 volt az eredmény. Lehetett látni, hogy aki a következő gólt lövi, nagy lépést tesz a győzelem felé. Az ózdiak kezében volt a lehetőség, de Hoffmann két percen belül három ziccert fogott meg, majd csodálatos reflexmozdulattal lábbal hátrított egy 7-est. Ha ezekben a percekben két-három gólt kap, nem tehetek volna neki szemrehányást társai. De egyszerű sem rezzült meg a hálója! A másik oldalon pedig gyors egymásutánban betaláltak Molnár az ózdi kapuba. Rövid időt töltött a pályán a kiváló kapus, de az az érzésünk, ő volt a mérkőzés hőse, mindenesetre döntő szerepe van a győzelemben, és a két fontos bajnok pont megszerzésében.

F. T.

Kis boríték - nagy pénz!

Az urak, skarlátpiros, lengezezer forintos nyeregszetyebarna és smaragd...

A kibocsátásra került mostani 14 millió „Sport” borítékos sorsjegy, egymillió darabos sorozatban...

Bizva Fortunának, a szerencse istenasszonyának kegyeiben, ezúttal is reméljük a nagy nyereményeket...

Felújították a löteret

MHSZ-élet a vasutasoknál

A MÁV debreceni Járműjavító Üzem MHSZ aktívái a közelmúltban jelentős mennyiségű társadalmi munkát végeztek...

OSZI-TÉLI DIVAT. Tegnap délelőtt a BFK klubtermében országos gyártmányfejlesztési konferenciát rendeztek...

CSILLAGÁSZATI HÉT. A Kölcsey Művelődési Központ konferenciatermében ma, csütörtökön 17 óra 30 perckor a természettudományok, a filozófia, a csillagászat kapcsolatáról tart előadást...

Ideiglenes forgalomkorlátozás

A mozgásériltek autós ügyességi versenyének biztosítása érdekében Debrecen város területén ideiglenes forgalomkorlátozás lesz...

Életfogytiglanra ítélték a Lilla bárni gyilkost

1980. május 30-án megdőbentől bűncselekmény történt Debrecenben, a Lilla ételbár melletti büfében...

részben Harangi Lajos, Debrecen, Csapó u. 44. alatti lakossal együtt követett el. Molnár kezdetben mindent elismert, kivéve az emberlét, de a bizonyítékok súlya alatt kénytelen volt elismerni ezt is.



KÉK GALLÉR SZINES AMERIKAI FILM • RENDEZTE PAUL SCHRADER

A HÉT FILMJEI

A központi filmklub ősz első rendezvénye október 10-én délután 5 órakor lesz a Művész moziban. Az első Oscar-díjas magyar filmet, a Légy című rajz és animációs alkotást mutatják be.

A nagy sikerre való tekintettel tovább játsszák a mozikk az... És megint dühbe jövünk című filmalkotást.

Szines amerikai film a Kék gallér: az 1978-as párizsi nemzetközi filmszínház közönségdíját nyerte el.

től 14-ig délután, Meteor október 8-tól 10-ig délután, Vig október 8-tól 10-ig délelőtt. Szines színkronizált szovjet-finn film A kölcsönkért gyufa. A történet a régi Finnországban játszódik.

Meteor október 8-tól 10-ig délelőtt, Vig október 8-tól 10-ig délelőtt. Szabó István Mephisto című kétrészes alkotását premier előtt már bemutatták a Híradó moziban.

Szines amerikai film a Kék gallér: az 1978-as párizsi nemzetközi filmszínház közönségdíját nyerte el.

A múzeumi hónap mai programja

Ma csütörtökön a múzeumi és műemléki hónap keretében a Volán-szakmunkástanulók könyvbarát és Tájékos, múzeumok klubjának foglalkozását tartják a debreceni Irodalmi múzeumban...

Kabán délután 5 órakor a művelődési házban F. Molnár Erzsébet fotókiállítása nyílik meg, a tárlatot Szűcs Ernő Zoltán nyitja meg.

SZIKOMÉTER. Már alkalmazzák a takarékos és biztonságos olajcserehé a szikometert. Az olajeres kis berendezés a Diesel-motorok olajából kivett, egyetlen cseppből is képes meghatározni, hogy szükség van-e már a cserére.

MOZI • SZÍNHÁZ • TV

Table with columns for Theater (SZÍNHÁZ) and TV programs. Includes showtimes and titles like 'Kék Gallér', 'Mephisto', 'Azt az atlan', etc.

HÍREK

1981. október 8., csütörtök Koppány napja A Nap fél 5.52 - nyugszik 17.10 órakor

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Nyolcvanöt évvel ezelőtt, 1886. október 8-án született, és 81 éves korában, 1977-ben hunyt el Vendet Miklós Kossuth-díjas akadémikus, a földtan és a teoretikus nemzetközi hírnévű tudós, számos magyar és külföldi tudományos társaság tiszteletbeli tagja.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS: Átmenetileg megnövekvő felhőzet, néhány helyen záporral, zivatarral. Később keves felhő, csapadék nélkül. Mindenütt megerősödő, főként a Dunántúlon időnként viharos északi, északnyugati szél. A legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 15 és 20 fok között.

NÉPMESEK A TÉVEBEN. Elkészült a magyar népmese-sorozat újabb tizenhárom epizódjának animációs változata. A felnőttek érdeklődésére is számot tartó 10 perces filmek a képernyőn október 8-tól fő műsoridőben láthatók.

GÉPÍRÓVERSENY. Az Egyesült Izzó hajdúböszörményi alkatrészgyárában KISZ-bizottsága városi szintű gépiíróversenyt rendezett a közelmúltban. A versenyen részt vevők közül első helyen Gál Istvánné, az EIVRT dolgozója végzett.

BEVALLOM MAGANAK. Ma, csütörtökön 12 óra 35 perckor a Kossuth rádióban Németh Miklós Attila műsora halljuk a mezőgazdaságunk szocialista átszervezésének történetéről. Először, termelőszövetkezete múltjáról és jelenéről egy jól gazdálkodó kis tsz volt elnöke beszél.

TÁRLAT. A püspökladányi művelődési központban október 9-én, pénteken 17 óra 30-kor Kortvélyesi Magda festőművész és Hajtun Klára grafikusművész kiállítását Kürti Sándor festőművész nyitja meg. A tárlat október 23-ig látható.

MAGHY ZOLTÁN KIAL-LÍTÁSA. Hajdúhadházon október 8-án, csütörtökön 18 órakor a közönségi tanács dísztermében Dr. Pásztor András tanácselnök-helyettes nyitja meg Maghy Zoltán festőművész kiállítását. Tárlatot vezet Székelyhídi Agoston művészettörténész. A kiállítás október 20-ig látható.

BÜTORBEMUTATÓ. Mától a debreceni Domus Aruházban árusítással egybekötött bútorbemutatót rendez a BUBIV, a BÜTORÉRT és a Vegyiparcekk-kiskereskedelmi Vállalat. A bútorbemutató október 8-tól 16-ig tart.

ÖREGEK NAPI ÜNNEP-SÉGET RENDEZ az debreceni 7. számú Vöröskereszt-alapszervezet csütörtökön, október 8-án délután 5 órai kezdettel a Varga utca 2. szám alatt.

MOZI • SZÍNHÁZ • TV

Table with columns for Theater (SZÍNHÁZ) and TV programs. Includes showtimes and titles like 'Kék Gallér', 'Mephisto', 'Azt az atlan', etc.

A mezőgazdaság...

Csütörtökön kezdődött az országos mezőgazdasági miniszterelnökség által kezelt, valamint a mezőgazdaság és vidékfejlesztési miniszter által kezelt, valamint a mezőgazdaság és vidékfejlesztési miniszter által kezelt...

HOLLAND FIZIKUS ELO-ADÁSA. Dr. Jan Verhoeven, az amsterdami Atom- és Molekulafizikai Intézet (FOM) tudományos osztályvezetője október 5-én előadást tartott az MTA Atommagkutató Intézetében a foton- és elektron-gerjesztéses felületvizsgálat újabb eredményeiről.

D-VITAMIN. Október 9-én, pénteken Zsáknán az egészségügyi és D-vitamin jelentőségéről tart előadást Somogyi Attiláné védőnő.

MUNKASÓR-EMLEKKI-ÁLLITÁS. A debreceni Tóthfalusi Sándor munkásörökség negyedszázados történetét és mai életét bemutató vándorkiállítás október 7-től 13-ig a MÁV Járműjavító művelődési házában tekinthető meg.

Gépkocsi-átvételi sorszámok

Table with columns for car models and their respective license plate numbers. Includes Trabant, Wartburg, Lada, etc.

KÖZLEMÉNYEK

Autóalkatrész-üzletemet megnyitottam 1981. október 9-én reggel. Nyitva 8-tól 18 óráig. Húse Sándor, Budai Nagy Antal u. 182. Megközelíthető a Sámsón ut felől. (x) Áramszűnet lesz október 15-én 8 órától 14 óráig a Péterfia utca páros oldalán a 16. számú tároló a 30. számig. (x) A DOTE KISZ-bizottság munkaszervező Irodája újra megkezdte működését a DOTE KISZ-bizottság (DOTE, III. kollégium) hétéfős öt ptekték du. 15-től 16 óráig. Telefon: 116-00-288-as mellék. Vállalunk: korrepetálást, pótmasszázolást, takarítást, kert, mg.-munkát, hévégi egyéb munkát. (x) „Judit” divatruzsületemet Debrecen, Tölvya u. 21. sz. alatt 1981. október 9-én, pénteken megnyitóm. Nyitva tartás 9-18-ig. Cí: Szász István, (x) Háztartáseg-pajvító lakossági szolgálatot tevékenységemet október 1-én megkezdtem. Krajczár Pongrác, Jerikó u. 6. I. em. 7. Telefon: 20-934. (x)

Bevezetésben emlékeztet arra, hogy a mezőgazdasági miniszterelnökség által kezelt, valamint a mezőgazdaság és vidékfejlesztési miniszter által kezelt, valamint a mezőgazdaság és vidékfejlesztési miniszter által kezelt...